

ספר זוהר התיקונים תיקון מ"ג

מהתנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זי"ע
ובו שבעה ספרים נפתחים

ספר א': זוהר התיקונים עם התרגום.

ספר ב': זוהר התיקונים עם ביאור נשמת הזוהר.

ספר ג': זוהר התיקונים עם מפרשי מלאכת הסולם, ומתוק מדבש

ספר ד': זוהר התיקונים עם ביאורי וחידושי מפרשי המקובלים שמותם: הרמ"ק, המהרח"ו, כסא מלך, חמדת צבי, הגר"א, בניהו לרי"ח הטוב, כג"ן הירק, שעת רצון, באר לחי רואי, אור ישראל, באר יצחק, המבארים ומפרשים דברי התיקוני זוהר במלואם, החל מענינים הפשוטים עד המקומות הסתומים ביותר, ואינם מניחים אף מלה אחת בלי פירוש, ועל ידו יוכל כל בן ישיבה ויודע ספר, לידע את דברי הרשב"י על בוריים, ובפרט על תיקון מ"ג, ועליהם הערות "פניני התיקונים" שהוספנו, כדי להבין את כוונותיהם העמוקים.

ספר ה': זוהר התיקונים: בלשון הזוהר לבד, בעמוד אחד שכל אחד יוכל להדפיסו ולחלקו לכל העולם.

ספר ו': זוהר התיקונים: בלשון הקודש לבד, בעמוד אחד שכל אחד יוכל להדפיסו ולחלקו לכל העולם. ספר ח': זוהר התיקונים לשון הקודש בלבד.

ספר ז': זוהר התיקונים: הזוהר הקדוש עם תרגום שורה תחת שורה, בשני עמודים, שיוכלו להדפיסו בקל ולחלקו לכל העולם.

סידרנו את החמש ספרים, באופן קל ופשוט, כדי שכל אחד יוכל להבין בנקל את התיקון הכללי שהוא יסוד קדושת וסגולת ישראל, שעל ידיו יתקבלו התפילות וישמעו בשמים את תפילת ה"שמע ישראל" שאומר בכל יום. הוצאתי לאור עולם בחמלת ה' עלי בזכות אבותי ורבתי הקדושים

הרב שלום יהודה גראס

אבדק"ק האלמין, בית שמש

יצא לאור ע"י מפעל הזוהר העולמי בהשתדלות סניף בת ים רחוב בר יהודה 50 בת ים
חודש אלול שנת תשע"ב

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
 האדמו"ר מהאלמין
 חיבר למעלה מאלף ספרים
 על כל מקצועות התורה

מפעל
הזוהר העזרא
 סניף בת ים
 רחוב בר יהודה 50
 בת ים יצ"ו ארץ ישראל
 טל: 0527651911

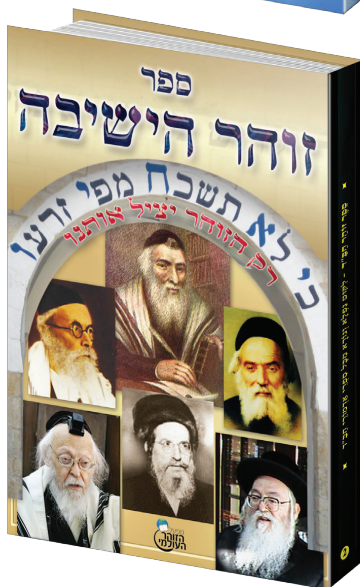
תְּכֵן הָעֵינָיִם

- א מעט מזעיר מלים אֲדַבֵּר כְּבֵרֶת דָּרָךְ מְלֹאכֶת הַקֹּדֶשׁ בְּחִבּוּר זֶה..... א
- ה (א) אוי לאלו שאינם מסתכלים בסודות התורה..... ה
- ה (ב) לכן אין מי שיוציא את השכינה מהגלות..... ה
- ו (ג) לכן נשארים בגלות..... ו
- ז (ד) לך שפוצו מעינותיך חוצה..... ז
- ח (ה) חכמים הם אלו שמסתכלים בסודות התורה..... ח
- ח (ו) לעתיד לבוא הם עתידים לדעת נשמתא דאורייתא..... ח
- ח (ז) הם שלא ברחו בהר סיני הם לומדים תורת הסוד..... ח
- ט (ח) ה' משתבח בהם בכל יום..... ט
- ט (ט) לא לתת לה' מנוחה עד שיגאלנו..... ט
- ט (י) החכמה נעדרת..... ט
- י (יא) אוי להם מעלבונה של תורה..... י
- י (יב) הזהר מאיר את תלמוד הבבלי..... י
- יא (יג) העוסקים רק בגנלה נקראים "עורים" ונקראים "עבדים"..... יא
- יא (יד) המן מגלה את קלקלתם..... יא
- יב (טו) עם של בטלנים..... יב
- יב (טז) על ידי הזהר יצאו מהגלות..... יב
- יג (יז) עקר נתינת התורה בשביל הסוד..... יג
- יד (יח) בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר..... יד
- יד (יט) יהיה צריך לבוא בגלגול..... יד
- יד (כ) מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר הקדוש אף שאינו מבין..... יד
- טז (כא) על ידי למוד זוהר מיוחדים קודשא בריך הוא ושכינתיה..... טז
- טז (כב) בטול הקלפות והקיטרוגים..... טז
- טז (כג) אפילו לבינונים..... טז
- טז (כד) הלומד מבין שאינו מבין מקצר המשיג ועמק המשג..... טז
- ז (כה) גם כי שתומים וחתומים הדברים, אל נא תמנע מקריאתם..... ז
- ז (כז) למוד תהלים וזהר הקדוש אפלו באין מבין כלל, חשוב ומקבל ומרצה לפני השם..... ז
- ז (כז) אף אם אינו מבין בהם יאמר דברי הזהר ותקונים..... ז
- ח (כח) בשם אדמור הזקן (בעל התניא) נשמתו בגנזי מרומים: ספר הזהר הלשון מסגל לנשמה אף על פי דלא ידע מאי קאמר..... ח
- ח (כט) אמר הבעל שם טוב זכרונו לברכה: אמירת הזהר מסגל לנשמה..... ח
- ח (ל) בזכות למוד ספר הזהר יצאו מן הגלות ברחמים..... ח
- ט (לא) מה שגורמים אלו שלא רוצים לעסק בחכמת הקבלה..... ט
- ט (לב) אפלו מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת - ומבטח שהוא בן עולם הבא..... ט
- כ (לג) קרוב לימות המשיח אפלו נערים ידעו נסתרות..... כ

- לד) קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים וזהוהר יחיד ורבים מנער ועד זקן
כ
 לה) נערים קטנים ולמדו מסוד השם
כא
 לו) כל אחינו בית ישראל יקבעו למוד בספר הזהר הקדוש יחד עשיר ואביון קטן וגדול שם הוא
כא
 לז) מה טוב ומה נעים אם שיתדלו לקבע חבורות ללמוד הזהר בפרט לעת כזאת אשר ניצוצי הגאולה החלו לפרח עלינו להשתדל בלמוד הקדוש הזה המסגל לביאת משיח צדקנו
כא
 לח) כשה' רואה האדם משתדל לדעת הסוד מקבל תפלותיו
כא
 לט) מאותה שעה שנתן דעתו, הקדוש ברוך הוא שומרו ומגן עליו, ועונה אותו בכל עת שהוא קוראו
כב
 מ) להתפלל לה' שישוע ויאיר עיניו בסוד תורתו
כג
 מא) תורה נתנה לאלו שישתכלו בה וידעו דרכיה
כג
 מב) עקר נתינת התורה נתנה לאלו שלומדים סודותיה
כד
 מג) הצמאון גדול
כד
 מד) רפואה קדם למכה
כד
 מה) זכיות של לומדי זוהר הקדוש
כה
 מו) ערך למוד זוהר
כה
 מז) במנין ובזיכוי הרבים שכרו למעלה מהשגה
כה
 מח) גדול המזכה את הרבים
כו
 מט) שכרו גדול בעולם הבא
כו
 נ) ה' משתעשע עמו
כו
 נא) מאין באת וכו' לתן דין וחשבון
כז
 נב) גדל הענש למי שנפטר מן העולם בלי שום ידיעות מתורת הנסתר
כח
 נג) בנינים לומדים חכמה עליונה
כט
 נד) יזכה להיות במחיצת הצדיקים
ל
 נה) על ידי למוד תורת הח"ן בחיות דקדשה נברא אור שיכולים לראות שרפי מעלה
ל
 נו) "פרשת דרכים" כל אחד צריך להחליט באיזה דרך הוא הולך
לא
 נז) ה' נהנה אפילו הוא אינו מבין משל לתינוק
לג
 נח) ללמד וללמד הקטנים עם הגדולים
לג
 נט) זוהר בחבורה
לג
 ס) נצולים מפגעים
לג
 סא) ראת שמים
לד
 סב) בטול גזרות
לד
 סג) למוד כל יום
לד
 סד) תקוני חטאים
לד
 סה) תקוני זוהר בחדש אלול
לה
 סו) גאולה ומשיח
לה
 סז) כל החיצונים היו נדחים
לה
 סח) שרפת נשמתו
לו
 סט) ערב רב
לו

- עו גורמים רע לעולם..... לו
- עא) נעשה לנו שם..... לו
- עב) על מנת לקבל פרס..... לז
- עג) מעבדים הגאולה..... לז
- עד) תורתו טעות ורמאות..... לז
- עה) אינו חכם..... לז
- עו) מרה שחורה..... לח
- עז) אסור ללמד תינוקות..... לח
- עח) ?תגלגל..... לח
- עט) תורתם לשם גאולה כבוד וממון והולך לחיצונים ובגללם יש צרות..... לח
- פ) אינם עושים תשובה ואינם מאמינים בשקר ועונש ואין להם בנים טובים..... לח
- פא) נתגבר החשך..... לט
- פב) מתחייב בנפשו..... לט
- פג) הבטחת משה רבנו לגאולה שלמה..... לט
- פד) משה רבנו ע"ה הבטיח!..... לט
- מ..... מ
- מ..... מ
- פה) "בזכותך הגעתי"..... מ

בַּפְתַּח הַשַּׁעַר

מַעֲט מוֹזְעִיר מִלִּים אֲדַבֵּר כְּבֵרֶת דְּרָךְ מְלֹאכֶת הַקִּדְּשׁ בַּחֲבוּר זֶה

(א) אֶסֶף גְּדוּל שֶׁל מְפָרְשֵׁי הַזוהַר הַקְּדוֹשׁ עַל תְּקוּן מ"ג מִתְקוּנֵי זוהַר.

(ב) הוֹסַפְנוּ מִפְתַּח כְּעֵין קָצוּר וְתִמְצִית לִפְנֵי הַקְּטָעִים הַנְּחוּצִים, שְׁמִבְּאֵר כָּל נוֹשֵׂא בְּצוּרָה תִּמְצִיתִית וּמְרֻכָּזוֹת, בְּאֶפֶן שְׁבִסְקִירָה אַחַת יִמְצָא הַקּוּרָא אֶת הָעֲנִיָּן הַמְּבַקֵּשׁ.

(ג) חִלְקֵנוּ אֶת כָּל מְאָמֵר מִהַזְהַר לְחֻלְקִים, לְפִי הַצָּרָךְ וְהַסֵּדֵר שֶׁל הָעֲנִיָּנִים, לְעָרְכֵם כְּשֶׁלְּחֵן עָרוּךְ כְּדֵי לְהַקְלֵ עַל הַמְּעִיָּן.

(ד) חִלּוּקַת הַסֵּפֶר לִימֵי הַשָּׁבוּעַ, וְיֵהָא דָּבָר זֶה בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ סִיּוּעַ לְלוּמְדִים בּוֹ, שְׁעַל יְדֵי זֶה יִשְׁתַּדְּלוּ לְלַמֵּד אֶת הַסֵּפֶר כְּלוֹ בְּמִשְׁךְ כָּל שָׁבוּעַ, וּבִכְךָ יִגִּיעוּ לְתַכְלִית הַנִּרְצָה וְלִזְכוּת לַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

(ה) בְּרֻצוֹת ה', סֵפֶר זֶה יִהְיֶה לְעֵזֶר לְכָל, לְיוֹשְׁבֵי עַל מַדִּינָה, וּלְבַעֲלֵי בָתִּים, וְלַהֲמוֹן עַם, דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים, יִמְצְאוּם מוֹכְנֵיִם וּמְסַדְּרִים, "שֶׁהַכֹּל צָרִיכִין לְמַרְי חֵיטָא" (בְּרֻכּוֹת, ס"ד ע"א) "לְמִי שְׁקִבֵץ תְּבוּאוֹת לְמַכּוֹר, כְּלוֹמֵר לְמִי שְׁקִבֵץ שְׁמוּעוֹת" (רש"י שם).

(ו) לְקוּט עַל דְּבָר מַעֲלַת וּסְגֻלַּת הַלְמוּד בְּסֵפֶר הַזְהַר הַקְּדוֹשׁ, רְאֵה לְהֵלֵן בְּ"שַׁעַר הַמְּלֶךְ".

(ז) וְעוֹד חֲבוּר חֲדָשׁ וּבּוֹ לְקַטְנוֹ וְתִמְצִתָּנוּ מִגְּדוּלֵי הַמְּפָרְשִׁים הַנִּלְלֵי, לְמַעַן יִהְיֶה לְכָל נַפְשׁ בְּלְמוּד תְּקוּן מ"ג עִם הוֹסְפוֹת חֲדָשׁוֹת וּמִיחָדוֹת אֲשֶׁר לֹא בָּא עֲדִין כְּבִשְׁם הַזֶּה, יִקְרָא בְּשֵׁם "נִשְׁמַת הַזוהַר", אֲשֶׁר נִתְחַבֵּר בְּדְבוּק חֲבָרִים תְּלַמְּדֵי חֻכְמִים מְקַבְּלִים, הַחֲפָצִים בְּקְרוּב הַגְּאוּלָּה עַל יְדֵי הַרְבוּת לוֹמְדֵי הַזוהַר בְּקִיּוּם מְאָמֵר הַזוהַר "בְּדָא יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי", בְּבֵית מְדַרְשֵׁינוּ יִשִּׁיבַת הַמְּקַבְּלִים "בֵּית הַרְשָׁב"י", בֵּית שְׁמֵשׁ.

(ח) הבאנו בתוך הבאור תרגום פשוט מילה במילה מהצדיק הנסתור המקבל רבי דוד סריג זי"ע, שיצא לאור על ידי היכלא דרשב"י ירושלים.

(ט) היות ויגענו ועסקנו רבות בלמוד המפרשים בא בלשוננו מעט מזער מלשונם, לשון חכמים, כי על פי רוב החבור נעשה מתוך המנח במוחינו עם חידושים נוספים, ומנה ומנה יתקלס עילאה. וכלם מכונים את לבם לשם שמים להקים שכינתא מעפרא, ועשינו רצון צדיקים לפרסם תורתם בכל האופנים.

(י) אנו מקנים בעזרת ה' להוציא לאור קונטרס פיס של תקון מ"ג עם ביאור מקצר "נשמת הזוהר" לאלפים ולרכבות לחלקם לכלל ישראל בחנם, וכל השותף במצוה גדולה זו יזכה לכל הברכות האמורות בתורה וכשיבוא משיח צדקנו יראה עליו באצבעו הקדושה, ויאמר בזכותך הגעתי.

(יא) המדפיס ספרים מממונו להוציא לאור תורה זוכה ויושב במחצת התלמידי חכמים מחברי הספרים, שהרי על ידו יצא החבור לעולם, ותרבה הדעת בכל עת, ואלו היה גנוז למקצועות המשכן בירכתים, לא היו לומדים בו.

(יב) הנה אמרו חז"ל במסכת יבמות (דף צ"ו ע"ב) שפתותיו דוכבות וכו' כדאיתא שם, ולפי זה הגורם שיהיה החכם חי אחרי מותו, גם הוא זוכה ויושב במחצתו, שהרי הוא גרם להחיותו, ואין ספק כשהוא בא לעולם הבא, החכם בעצמו עם סיעת מרחמוהי יוצאין לקראתו לקבל פניו.

(הגאון מהרח"א איסטרוולסקה בספרו בן אברהם פרשת וישלח דף כ"ג ע"ב)

(יג) הספר של הצדיק הוא נשמת הצדיק: בחלום וכו', עין שם, ונא לעין בהסכמת הגה"צ מהרי"ח זוננפלד זכותו יגן עלינו אמן, לספר "צדקה ומשפט", אודות הוצאה לאור.

(מהר"ח פלאגי זצ"ל בספרו "תורה וחיים", מ"ע ס' אות ריז)

הקדמה

יִשְׁמְחוּ הַמְּקַבְּלִים וַיִּגִּילוּ הַלּוֹמְדִים, בְּהַגְלוֹת נְגִלוֹת הָאוֹר הַגָּנוּז מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית הַטְּמוּן בְּסֵפֶר הַזּוֹהַר הַקְּדוֹשׁ, עַל יְדֵי הוֹצָאָה לְאוֹר שֶׁל תְּקוּנֵי זוֹהַר תְּקוּן מ"ג עִם גְּדוּלֵי הַמְּפָרְשִׁים לְמַעַן יִתְקַיֵּם בָּנוּ דְבַרֵי הַרִ"ח הַטּוֹב שֶׁיִּהְיֶה בְּזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ כָּל יִשְׂרָאֵל כְּאֶחָד מִנְּעַר וְעַד זָקֵן, לְטַהֲרַת הַנְּשָׁמָה, וְזֵרוּז הַגְּאוּלָּה הַשְּׁלֵמָה בְּרַחֲמִים.

אֲשִׁירָה לְה' בַּחַיִּי אֲזַמְּרָה לְאֱלֹקֵי בְּעוֹדִי, שֶׁהַחַיִּינוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִגִּיעְנוּ לְזָמַן הַזֶּה, וְזִיכְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהוֹצִיא לְאוֹר עוֹלָם, סֵפֶר קְדוֹשׁ וְחָשׁוּב זֶה, לְעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלְעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ.

אוֹדָה ה' מְאֹד בְּפִי וּבַתּוֹךְ רַבִּים אֶהְלֶלְנּוּ, וְאֶסְפֹּר שְׁבָחוֹ וְחִסְדּוֹ אֲשֶׁר הִפְלִיא לְעֲשׂוֹת אִתִּי, וִיהִי עִמָּדִי בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הִלַּכְתִּי לְסִדֵּר הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים עַל הַזּוֹהַר, לְאַחַר שֶׁהַתְּבוּנָתִי רַבּוֹת יָמִים וְלֵילוֹת, מֵהִי הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יִלְכוּ בָּהּ וְאֵת הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן, אֵיךְ לְקָרֵב וְלִהְיוֹת בְּתִשְׁבּוּבָה כָּל יְהוּדִי וְיְהוּדִי, לְבַלְתִּי יָדַח מִמֶּנּוּ נִדְּחָה, כְּמוֹ שֶׁלְמַדְנּוּ רַבּוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לִירְאַת שָׁמַיִם בְּלִי לְמוֹד הַזּוֹהַר הַקְּדוֹשׁ, כְּכַתּוּב בְּזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ, וְכַמְבָּאָר בְּאַרְיֵכוֹת בְּמֵאֵתִים סְפָרִים שֶׁהוֹצֵאנוּ עַל הַזּוֹהַר הַקְּדוֹשׁ, וְכֵן כָּל הַהוֹגָה בְּזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ בְּהַתְמָדָה זוֹכָה לְטַהֲרַת הַנְּשָׁמָה, וּבּוֹדָאֵי יִזְכֶּה לִישׁוּעָה גְּדוּלָּה וְרוֹב בְּרָכָה עַד בְּלִי דֵי, אֲשֶׁר כִּידוּעַ רַב חִילִּיָּה וְרוֹב גּוֹבְרִיָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּכְדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמָּךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדַּחֲקָה – דְּוַחֲקָא דְגְלוּתָא. וְדַע כִּי עַל יְדֵי לְמוֹד הַזּוֹהַר הַקְּדוֹשׁ מְקַרְבִּין בֵּיאַת מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד בְּרַחֲמִים, וְכָל גְּאוּלְתֵינוּ וּפְדוּת נַפְשֵׁנוּ תְלוּי אֵךְ וְרַק בְּזֶה (הַמְּרַח"ו, כֶּסֶף מְלֹךְ, הַרְמַח"ל, שְׁלַח"ק, הַרִ"ח הַטּוֹב).

גַּם הַתְּבוּנָתִי וְרֵאשִׁיתִי בְּלְמוֹד תְּקוּן מ"ג, אֵת דְּבַרֵי הַתְּנָא הָאֱלֹקֵי הַרְשָׁב"י זי"ע, וְתַחֲלַחַל נַפְשִׁי כִּי אֲמִירַת שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְהַתְּפִלוֹת

לא נשמעים בשמים בלי למוד תורת הסוד, והוא דבר נורא ואיום, ובלעדיו אין לנו פדיום, ומה נענה ליום פקודה, בראותנו היכל התפלה והוא חלילה ריקם מכל, בעבור אשר לא חפצנו בלמוד הקדוש הזה. על כן חשבתי ללקט הפרושים השיכים לתקון מ"ג, ושיערתי בנפשי שיהיה בזה תועלת גדולה ועצומה לכלל ישראל ובודאי כל מי שנשמתו עמדה על הר סיני לא יזניח דברי אלקים חיים מאמרי התנא האלקי הרשב"י הקדוש, ומי לנו גדול מרבן של ישראל חסידא קדישא ופרישא גדול מרבן שמו מרן החפץ חיים זי"ע, שאמר כי לפנים כל יהודי הפשוט ביותר האמין בלב שלם בכל דברי הזוהר הקדוש אשר היו לו לאור עינים, ודי בזה למתבונן.

וכל הרוצה לטעם טעם הארת השכינה הקדושה יעסק בלמוד זוהר הקדוש אשר מלהיבים ומחרידים בוערים כלפידים, ומאירים את חדרי הנפש, באור גן עדן, והתלמידי חכמים יזכו לדעת הנסתרות הגלויות ליודעי חן, יסוד חכמת האמת חכמת הקבלה, והוא גם סגולה לטהרת הנפש כמו שהובא בספרן של צדיקים שלמוד זוה"ק בכל יום הוא תקון גדול לנפש (שער הקדושה למהרח"ו). ומצינו בתקוני זוהר (תקון שתיתאה דף כ"ג ע"ב) שנאמר לו להרשב"י מן השמים כמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך כד יתגלי לתתא בדרא בתראה לסוף יומיא ובגיניה (ויקרא כ"ה) ויקראתם דרור בארץ.

וברעיא מהימנא פרשת נשא (קכ"ד ע"ב): אחרי שבאר שם שהבירורים בגלות האחרון שהם לברר וללבן ולצרף כצורף הפסף וכבחון הזהב באילנא דטוב ורע (טוב ורע) הם דגמת נסיון דסוטה כתב כגונא דא יתעבד לנסאה לון לישראל בפורקנא בתרייתא הה"ד (דניאל י"ב) יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים דאינון מסטרא דטוב וקיימין בנסיונא והרשיעו רשעים אינון מסטרא דרע כו' והמשכילים יבינו מסטרא דבינה דאיהו אילנא דחיי בגינייהו אתמר והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע בהאי חבורא דילך דאיהו ספר הזהר מן זוהרא דאמא עלאה תשובה, באלין לא צריך נסיון ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי ויתקיים

בְּהוֹן (דְּבָרִים ל"ב) ה' בְּדָד יִנְחֵנוּ וְאִין עֵמוּ אֵל נִכְר (ועי'ן זוה"ק בְּרֵאשִׁית כ"ו ע"א וברע"מ כִּי תִצָּא רע"ט).

(א) אוי לאלו שאינם מסתכלים בסודות התורה

וּכְבָר צוּחַ שֵׁם הַתָּנָא הַרְשָׁב"י הַקְדוּשׁ עָלָיו הַשְּׁלוֹם (זוהר בראשית כ"ח.): עוד פתח ואמר. ויצר ה' אלהים מן האדמה כל חית השדה וכל עוף השמים. ווי לעלמא דאנון אטימין לבא וסתימין עיינין דלא מסתכלין ברזי דאורייתא ולא ידעין. דודאי חית השדה ועוף השמים אנון עמי הארץ. ואפילו באלין דאנון נפש חיה לא אשתכח עזר בהון (בגלותא) לשכינתא בגלותא ולא למשה דאיהו עמה. דבכל זמנא דגלת שכינתא לא זז מנה.

תרגום בלשון הקודש: עוד פתח ואמר, ויצר ה' אלהים מן האדמה כל חית השדה ואת כל עוף השמים. אוי לעולם שהם אטומי לב וסתומי עינים שלא מסתכלים בסודות התורה ולא יודעים. שודאי חית השדה ועוף השמים הם עמי הארץ, ואפלו באלו, שהם נפש חיה, לא נמצא בהם עזר [בגלות] לשכינה בגלות, ולא למשה שהוא עמה, שבכל זמן שגלתה שכינה לא זז ממנה.

(ב) לכן אין מי שיוציא את השכינה מהגלות

אמר רבי אלעזר והא מאן יהיב עובדא דאדם בישראל ובמשה. אמר ליה ברי ואנת אמרת הכי וכי לא אוליפת (ישעיה מו) מגיד מראשית אחרית. אמר ליה הכי הוא ודאי. ובגין דא משה לא מית ואדם אתקרי איהו. ובגיניה אתמר בגלותא בתראה ולאדם לא מצא עזר אלא כלהו כנגדו. וכן עמודא דאמצעייתא אתמר ביה ולאדם לא מצא עזר דאפיק שכינתיה מן גלותא הדא הוא דכתיב (שמות ב) ויפן כה וכה וירא כי אין איש. ומשה איהו בדיוקניה ממש דאתמר ביה לא מצא עזר כנגדו.

תרגום בלשון הקודש: אמר רבי אלעזר, והרי מי נתן מעשה של אדם בישראל ובמשה? אמר לו: בני, ואתה אמרת כך? וכי

לא למדת (ישעיה מו) מגיד מראשית אחרית! ? אמר לו, כף הוא ודאי. ולכן משה לא מת, והוא נקרא אדם, ובגללו נאמר בגלות האחרונה ולאדם לא מצא עזר, אלא כלם כנגדו. וכן נאמר בעמוד האמצעי ולאדם לא מצא עזר שיוציא שכינה מהגלות. זהו שכתוב (שמות ב) ויפן כה וכה וירא כי אין איש. ומשה הוא בדמותו ממש, שנאמר בו לא מצא עזר כנגדו.

ג) לכן נשארים בגלות

בהוא זמנא ויפל יי אלהים תרדמה על האדם. יי אלהים אבא ואמא. תרדמה דא גלותא דאתמר ביה (בראשית טו) ותרדמה נפלה על אברם. ארמי ליה על משה וישן. לית שינה אלא גלותא.

תרגום בלשון הקודש: באותו זמן ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם. ה' אלהים - אבא ואמא. תרדמה - זו הגלות, שנאמר בה (בראשית טו) ותרדמה נפלה על אברם. הפילו על משה וישן. אין שנה אלא גלות.

ובארו המפרשים, גם הובא במתוך מדבש [להגה"צ ידיד נפשי להבחל"ח המקבל רבי דניאל פריש זי"ע] בשם מקדש מלך, (בראשית ח"א דף שמ"ח - ש"ג) שעוד פתח רבי שמעון וכו', ווי לעלמא דאנון אטימין לבא וסתימין עיינין דלא מסתכלין ברזי דאורייתא ולא ידעין. אוי להם לבני אדם שלבם אטום ושכלם סתום ולא מתבוננים לדעת ולהבין את סודות התורה, ואפילו באלין דאנון נפש חיה לא אשתכח עזר בהון (כגלותא) לשכינתא בגלותא ולא למשה דאיהו עמה. דבכל זמנא דגלת שכינתא לא זז מנה.

ואפילו אלו התלמידי החכמים שיש להם נשמה קדושה, לא נמצא עזר וסיוע על ידם לא להשכינה הקדושה ולא לרעיא מהימנא משה רבנו, והוא לפי שאינם עוסקים בסודות התורה הקדושה, כי כנודע שרק על ידי למוד תורת הסוד עושים תקון לשכינה לפדותם מהגלות, ובגיניה אתמר בגלותא בתראה ולאדם לא

מְצָא עֶזְרָא אֶלָּא כְּלֵהוּ כְּנַגְדּוֹ. כְּלוּמַר: הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא מְצָא תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים שְׂיֵהִיו עֶזְרָא לְמִשְׁה רַעִיָּא מְהִימְנָא לְעִזּוּר לְפָדוּת אֵת הַשְּׂכִינָה אֶלָּא כּוֹלָם עוֹמְדִים כְּנַגְדּוֹ, לְפִי שְׂאִינָם עוֹסְקִים בְּלַמּוּד תּוֹרַת הַסּוּד וְאִינָם מְסִיעִים בְּתַקוּן הַשְּׂכִינָה.

בַּהֲהוּא זְמַנָּא וַיִּפֹּל יְיָ אֱלֹהִים תְּרַדְמָה עַל הָאָדָם. יְיָ אֱלֹהִים אָבָא וְאִמָּא. תְּרַדְמָה דָּא גְלוּתָא דְאַתְמָר בֵּיה (בראשית טו) וְתְרַדְמָה נְפִלָּה עַל אַבְרָם. אַרְמֵי לִיה עַל מִשְׁה וַיִּשָּׁן. לִית שִׁינָה אֶלָּא גְלוּתָא.

וְלִכְּנָן בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן נִשְׂאָרִים בְּחִשְׁכַת הַגְּלוּת, כִּי אֵין מִי שְׂמוּכָן לְפָדוּתָהּ (בְּוִדְאֵי כָּל יְהוּדֵי הָעוֹסֵק בְּלַמּוּד הַזּוֹהַר הַקְדוּשׁ מְסִיעַ בְּפָדוּת הַשְּׂכִינָה הַקְדוּשָׁה אִךְ כִּידוּעַ כָּל שְׂשִׁים רַבּוֹ נִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל הַמָּה נִקְרָאִים בְּרַחֵם אֶחָד הִיא הַשְּׂכִינָה הַקְדוּשָׁה, וְלִכְּנָן צָרִיךְ שְׂכָל יְהוּדֵי וְיְהוּדֵי יַעֲסֵק בְּלַמּוּד הַזּוֹהַר הַקְדוּשׁ לְכָל הַפְּחוּת עַד שְׂיִזְכֶּה גַם לְלַמַּד תּוֹרַת הַסּוּד בַּהֲבִנָּה, וּבְכַךְ נִזְכֶּה לְקַבּוֹץ הַגְּלוּת בְּאַהֲבָה וּבְרַחֲמִים).

(ד) לְכַשְׂפּוּצוֹ מַעֲיִנוֹתֶיךָ חוּצָה

וְכִידוּעַ מַעֲשֵׂה שְׂבָאוֹ חֲסִידֵי חַב"ד לְהַרְבּ מְבַרִּיסק הַגְּרִי"ז סוּלוֹבֵיִצ'ק זי"ע, וְשָׂאוֹ מִפְּנֵי מַה לֹּא לּוֹמְדִים אֶצְלָכֶם תְּנִיָּא, וְסִפְרוּ לוֹ עַל עֲלִית נְשֻׁמָּה שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַיְדוּעָה, שְׂשָׂאֵל לְמַשִּׁיחַ אִמְתִּי קָאֲתִי מַר? וְהַשִּׁיבּוֹ, לְכַשְׂפּוּצוֹ מַעֲיִנוֹתֶיךָ חוּצָה, וְאִם כֵּן הַבַּעַל הַתְּנִיָּא הוּא מְמַשִּׁיךְ תּוֹרַת הַבַּעַל שֵׁם טוֹב, וְצָרִיךְ לְלַמַּד אֶת סִפְרוֹ כְּדִי שְׂיִבּוֹא מְשִׁיחַ, וְהַשִּׁיבֶם שְׂאֶצְלָנּוּ הַמְּסַרְתִּי הִיא, כִּי כּוֹנֵן הַמְּשִׁיחַ לְלַמַּד סוּדוֹת הַתּוֹרָה שְׂבִיזָה יְחִישׁ גְּאוּלְתֵּינוּ.

וְכֵּאֵן מְקוּם לְהַבִּיא אֶת דְּבָרֵי כ"ק מְחוּתְנֵי לְהַבְחִל"ח מִרְן הָאָדָמוֹר מְקַלּוּיִזְנְבוֹרְג זִיע"א, וּזל"ק: עַל כֵּן קָבְעוּ תְּלַמִּידֵי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב אֶת עֵקֶר לְמוֹדֵם בְּסִפְרֵי הַזּוֹהַר הַקְדוּשׁ, וְהֵם נִחְשָׁבִים לְתְּלַמִּידֵי שֶׁל רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי, שְׂאִי הֵם אֶחְזוּ דְרַכָּם בְּקַדְשׁ שְׂאִין צָרִיךְ לְלַמַּד חוּבָה וְלִשְׂרֹף אֶת הַחוּטָאִים כִּי אִם לְהַסְתַּכֵּל בְּעֵין טוֹבָה וְעַל יְדֵי זֶה יְכוּלִים לְהַחֲזִירָם בְּתַשׁוּבָה, לְהַסִּיר מֵהֶם הַלֵּב חוֹרֵשׁ מַחֲשָׁבוֹת אֲוִן וְשִׂיקְבָלוֹ לֵב בְּשׂוֹר לְחַזֵּר בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֵי ה' יִתְבָּרַךְ. (מתוך)

דברי קדשו בשעור חמש ורש"י פרשת אמור תש"מ "לל"ג בעומר", ונדפס בספר זוהר קלויזנבורג).

אנו אומרים בפיוט אשר יסדו מרן הרי"ח הטוב זי"ע: "סיני סיני לו נקרא, ארי שבחבורה, ממנו תצא תורה, אדוננו בר יוחאי", והוא על פי מה שכתוב בזוהר הקדוש, דאלמלא נתנה תורה דינו ברבי שמעון בר יוחאי שממנו תצא תורה, ויש להתבונן מה היה העקר בקבלת התורה:

(ה) חכמים הם אלו שמסתכלים בסודות התורה

כתוב בזוהר הקדוש בפרשת בהעלתך (דף קנב). וזה לשונו: חכימין עבדי דמלכא עלאה, [חכמים הם העבדים של מלך העליון], אינון דקיימו בטורא דסיני, [אותם שעמדו על הר סיני], לא מסתכלי אלא בנשמתא, דאיהי עקרא דכלא אורייתא ממש וכו' [אינם מסתכלים אלא בנשמת התורה שהיא עקר כל התורה ממש, כלומר שיודעים שבספורים וגם בגופי התורה יש פנימיות, שהם רזי התורה והכונות שצריך לכוון בכל מצוה ומצוה]. [אמר המעתיק: משמע אותם שאינם יודעים סודות התורה לא עמדו על הר סיני].

(ו) לעתיד לבוא הם עתידים לדעת נשמתא דאורייתא

ולזמנא דאתי, זמינין לאסתכלא בנשמתא דנשמתא דאורייתא. [ולעתיד לבוא הם עתידים להסתכל ולהתבונן בנשמה של הנשמה של התורה, כי אחר תחית המתים עתיד הקדוש ברוך הוא לדרוש תורה חדשה בסודות נעלמים, מה שאי אפשר בזמן הזה לידע מהותה]. (הבאור מהפירוש מתוק מדבש).

(ז) הם שלא ברחו בהר סיני הם לומדים תורת הסוד

ואומר הגה"צ המקבל האלקי רבי יהודה פתיה זי"ע: ונראה לי בבאור כוננתו כי בתחלה כשיצאו ישראל לקראת האלקים היו מתיצבים בתחתית ההר ואחר כך נאמר: "וירא העם וינעו ויעמדו

מרחק", כי היו יראים פן תאכלם האש הגדולה הזאת וימותו. והיה מקצת מהעם שהיו ששים ושמחים לקראת השכינה ולא רצו לזוז ממקומם הראשון לעמד מרחוק אפילו אם ימותו ממש, ועליהם הוא מה שכתוב בזהר הנזכר "אינון דקיימו בטורא דסיני", כלומר ולא נעו ועמדו מרחוק אלא עמדו בטורא דסיני מתחלה ועד סוף, ולכן הם זוכים לחכמת האמת. ואותן הנשמות אשר נעו עם העם ועמדו מרחוק, פן הם עושים גם עתה שנסים ועומדים מרחוק לחכמת האמת, מיראתם פן תאכלם האש הגדולה הזאת.

(ח) ה' משתבח בהם בכל יום

ואיתא בזהר פרשת חיי שרה (ק"ל ע"ב) שאין מקום פנימי בכל המקומות בגן עדן כמו המקום הגנוז לאלו שיודעים את הסוד ויודעים להדבק בשם יתברך... ואלו שעמלים להכין את תורת הסוד... הם אלו שהשם יתברך משתבח בהם בכל יום, הם אלו שעולים בין העליונים הקדושים והם נכנסים בכל השערים של גן עדן העליון ואין מי שימחה בידם, כמה גדול חלקיהם וזכותם בעולם הזה ובעולם הבא

(ט) לא לתת לה' מנוחה עד שיגאלנו

הרעיא מהימנא מצוה אותנו ללמוד זוהר הקדוש דווקא, שתורת הרשב"י מאיר עד סוף הדורות, וצריך ללמוד ולא לתת מנוחה לקדוש ברוך הוא עד שיגאלנו (זוהר פנחס ריט).

(י) החכמה נעדרת

כתב המהרח"ו (הובא בהקדמה לעץ חיים): וסבה זו גרמה בעונותינו הרבים לבטול מצוה הגדולה הזאת, ולאורך הגלות המר והנמקרה הזה. ותהי חכמת האמת נעדרת מונחת בקרן זווית, ואין מי מהלומדים נוגע בקצה המטה אשר בידו, לטעם מנפת צופיה. כי מי שלא טעם טעם חכמת האמת כאלו לא ראה מאורות מימיו, ואוי להם

לבריות מעלבונה של תורה. והאומר די לי בנגלות אין לי עסק
בנסתרות, טב ליה דלא איברי בעלמא כמבאר בתקונים (תקון מ"ג).

יא) אוי להם מעלבונה של תורה

וזה אצלי פרוש המשנה (אבות פרק ו' ב') "אמר רבי יהושע בן לוי, בכל
יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת אוי להם
לבריות מעלבונה של תורה", כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה
ובספוריה לבדם, היא לובשת בגדי אלמנותה ושק הושת כסותה, וכל
האמות יאמרו לישראל, מה דודך מדוד, מה תורתכם מתורתנו, הלא
גם תורתכם ספורים בהבלי עולם, אין עלבון תורה גדול מזה, ולכן
"אוי להם לבריות מעלבונה של תורה", ואינם עוסקים בחכמת
הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם מאריכים הגלות, וכל
הרעות המתרגשות לבוא לעולם, עכ"ל. [כלומר שלא זו בלבד כל
האסונות שקרו תלוי בצאנורם, אלא גם ח"ו מה שעתידי להיות שלא
יבוא הם אשמים בכך, ואי לה לאותה בושה ואוי לה לאותה כלמה,
מה יענו ביום הדין, כי רק רבי שמעון יכול לפטור מן הדין, והם לא
רצו לשמוע לו, ולא אבו ללכת בתורתו - "תורה אור" שעל זה כתב
המהר"ח"ו שם, כי הפסוק (משלי פרק ו' כ"ג) "ותורה אור" הוא רק על
חכמת ספר הזוהר הקדוש וז"ל:

יב) הזוהר מאיר את תלמוד הבבלי

וכנגד הכת השניה הם התלמידי חכמים העוסקים בתורת ה' אשר
נפשם חצובה מן השמים ולא מן הארץ אמר "ואל השמים
ואין אורם" כי גם שנפשם חצובה מן השמים, אין להם אור בתורתם
כמו שכתבנו למעלה בשם חז"ל על פסוק: במחשפים הושיבני זה
תלמוד בבלי. וחכמת ספר הזוהר היא המאירה אותם, ומבארת
הדברים הנאמרים בתלמוד, במלבושים כאלו הם חשוכים גשמיים,
אשר עליהם נאמר "ותורה אור", וזה שאמרו ואל השמים ואין אורם,
ועל זה נתבאר ישעיה הנביא בנחמותיו ואמר: "והולכתי עורים בדרך
לא ידעו וגו', כי התורה הפשטית נודעו במספרם, וכיו, עיי"ש...

יג) העוסקים רק בנגלה נקראים "עורים" ונקראים "עבדים" ובלי ספק כי העוסקים בתלמוד בבלי בלבד, מגששים כעורים קיר, בלבושי התורה, ואין להם עינים רואות ברוי התורה הנסתרים בו, כי לא על חנם כפי רצונם פסקו טמא טהור אסור והתר כשר ופסול, אלא מתוך פנימיות התורה פנודע ליודעי חן, וכמו שקראם במקום אחר, האחד שבארנו לעיל, סתימין עינין וכו' וזה שכתוב (ישעיה פרק מב יט) "מי עור כי אם עבדי", אבל הכוונה היא למעוטי ולאפוקי חכמי האמת הנקראים בנים, אינון מרי קבלה כנ"ל אבל העוסקים במשנה לבדה בלתי הסתכלותם בסודותיה, וכפי סודותיה יפסקו הדינים אם אסור ואם מתר כנ"ל הנה אלו עורים בודאי הם, וזה שכתוב "מי עור כי אם עבדי", כי העוסק בפשט נקרא עבד כנ"ל ועליהם נתנבא ישעיה לעתיד לבוא שיזכו ללכת בדרך לא ידעו הוא דרך חכמת האמת... וזה שכתוב עוד אשים מחשף לפניהם לאור, כי התלמוד בבלי שהוא מחשף המספר בפשט העולם הזה, אשים לפניהם לאור, ויסתכלו מתוכו רזין דאורייתא הגנוזים בו, הנקרא ותורה אור. (ספר עץ חיים - הקדמת מוהר"ו זי"ע"א על שער ההקדמות).

יד) המן מגלה את קלקלתם

אמר הרשב"י זי"ע במכילתא "ובזוה"ק כתבו, שאוכלי המן היו מקבלים הארה רוחנית וגלוי שכינה ללמוד בסודות התורה, וכתב על זה החיד"א שם בניצוצי אורות, שזה דוקא לצדיקים אשר היה המן מאיר בהם, מה שאין כן לאלו שכתוב בהם "והעם שטו ולקטו" כלומר, שהלכו אחר שטותם, ולהם לא האיר המן, ומי אלו? הם שהיו צריכים לטרח לחפש את המן מרחוק, ולטחנו ולדוכו וכו', עכת"ד. ובאורו הצדיקים מדוע לא רצו את המן וקראו לו לחם הקלוקל? כי המן היה מגלה את קלקלתם ואת כל צפונות לבם, כיצד? שלצדיקים בא המן ליד פתח האהל, ובכלל לא טרחו לצאת, ואם היה אדמו"ר וראש ישיבה גדול שח"ו חטא בסתר, מיד למחרת היה המן

יורד רחוק מאד מפתח אהלו, והיה נצרך לשוטט ולחפש כמו כל הרשעים, ולכן לא רצו את המן כי היה מגלה את קלקלתם ברבים.

(טו) עם של בטלנים

כמו כן עתה יש רבנים ואדמו"רים וראשי ישיבות ומנהלים ומלמדים, שלא רוצים את לימוד הזוהר הקדוש, מפחד שמא יגלה עליהם, כי אינם ראויים לאותה איצטלא, (ויכול להיות שרוקדים וקופצים ושרים במירון "תורתו מגן לנו" ולא שמים לב מה יוצא מפיהם, כי איך יגן עליהם, אם לא לומדים תורתו), ואוי לה לאותה בוששה, ואוי לה לאותה כלמה, כי אם מפחד בשר ודם חוששים, האיך לא יבושו מפני מלכו של עולם, בבוא יום הדין הגדול והנורא, מה יענו ליום פקודה, כי עמי הארץ הם, כי כף קוראם הרעיא מהימנא בזוהר הקדוש, שמי שלא לומד זזה"ק נקרא עם הארץ. וכבר הבטיחנו הקדוש "האור החיים" זי"ע, כי מה שאמרו בזוה"ק מ'ה שיהיה הוא שיהיה ר"ת משה, כי ממש משה רבינו הוא גואל ראשון והוא גואל אחרון, ומשה רבינו נתן התורה לא רוצה לגאול עם של בטלנים.

(טז) על ידי הזוהר יצאו מהגלות

וכבר אמר לנו משה רבינו ע"ה, במה נאחז כדי להגאל, כמו שהבטיח לנו משה רבינו בזוה"ק ברעיא מהימנא (פרשת נשא דף קכ"ד): והמשפילים יזהירו כזוהר הרקיע בהאי חבורא דילך דאיהו ספר הזהר, מן זוהרא דאימא עלאה תשובה. באלין לא צריך נסיון, ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. ויתקיים בהון (דברים לב) "ה' בָּדַד יִנְחֵנוּ וְאִין עִמוּ אֵל נִכְר", עכ"ל.

ועוד כתב האור החיים הקדוש (בפרשת ויחי) על הפסוק "אוסרי לגפן עירה, וגו' חכלילי ענבים מיין" וגו', זה יורה על לימוד התורה, שרק בה נמצל מהצרות ונגאל ברחמים, וצריך שיהיה בנו יינה של

תורה, כדפַרשתי בספרי על הפסוק (שיר השירים ד'), "הביאני אל בית היין וגו' ושם פרש, ש"יין רומז ללמוד כל פ'ר'ד'ס התורה, וב'רש"י בגמרא פרש על הפסוק הזה "יין גימטריה סוד", ובגמרא (שבת דף פח, ב) פרש רש"י: למימינים - עסוקים בכל כחם, וטרודים לדעת סודה, כאדם המשתמש ביד ימינו שהיא עקר, ע"כ.

יז) עקר נתינת התורה בשביל הסוד

והקדוש רבי יצחק אלפיה זי"ע, בספרו שיח יצחק כתב, דעקר נתינת התורה היא לסודותיה, ע"כ, וזוהי הבטחת הרשב"י ע"ה, שסמוך לגאולה גם ילדים קטנים ילמדו סודות ה', ותודה להשי"ת כבר מתקים בנו חזון הרשב"י דבר יום ביומו, כללו של דבר, לא יעזר לרבני הערב רב כלום, "ובני ישראל יוצאים ביד רמה", ותרגם האונקלוס פריש גלי, ברי"ש אותיות רשב"י, גלי גימטריה ג"ם הרומז למידת הרחמים, כדכתב רבינו בחיי בשם המקבילים על הפסוק (ויקרא פ'ק כו מד) "ואף גם זאת וגו', וז"ל: ודע כי מדרך הקבלה יש הפרש גדול בין לשון אף ללשון גם, אף על פי ששניהם לשון רבוי, כי לשון אף ירמוז למדת הדין, ולשון גם ירמוז למדת רחמים, מלשון גמילות חסדים, כענין (שם ל') וגם שמע בקולי, והשמיעה ברחמים, וכו', עיי"ש דבריו הקדושים. כלומר, שעל ידי שנמשיך עלינו את נשמת הרשב"י ע"ה בלומדינו את תורתו, כמו שכתב החסד לאברהם בשם רבי אברהם גלאנטי זי"ע, שכאשר אנו לומדים תורת הרשב"י, בא הרשב"י מתעטר ויושב בגוון, על ידי זה נמשיך עלינו את מדת הרחמים הנקראת "גם".

וכל המזכה את הרבים זכותו עומדת לעד וזוכה לבנים צדיקים. ובגדל כח זכות הרבים של העוזרים והמסייעים למפעל הקדוש הזה, יזכו לראות מיוצאי חלציהם רב תענוג ונחת דקדשה, עד אשר נזכה בקרוב שיערה השם עלינו רוח טהרה, ויקוים בנו הפסוק (יחזקאל פ'ק לו כה) "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם", ונזכה

לְטַהַר לְכַבְּנוּ לְעַבְד לְיוֹצְרָנוּ בְּכָל כַּחֲנוּ וּבְכָל נַפְשָׁנוּ וּבְכָל מְאֲדָנוּ,
וּלְלַמּוֹד כָּל חֻלְקֵי תוֹרַתְנוּ הַקְדוֹשָׁה בְּד' חֻלְקֵי הַפְּרָד"ס.

(יח) בַּעַל עֵסֶק גָּדוֹל יְהִיָּה רַב לְמוֹדוֹ בַּזְהַר

וּז"ל הָאֲדַמּוֹר הַזֶּקֶן זי"ע: מִי שֶׁהוּא בַּעַל עֵסֶק גָּדוֹל יְהִיָּה רַב לְמוֹדוֹ
בַּזְהַר אִף שְׂאִינוּ מִבֵּין, כִּי מָה אַכְפֵּת לִיָּה שְׂאִינוּ מִבֵּין אֶפְלוּ הָכִי
הוּא סְגֻלָּה. (מֵאֲמָרֵי הָאֲדַמּוֹר הַזֶּקֶן הַקְּצָרִים 1 דף תקעא)

וּכְמוֹ שֶׁשְׂמַעְנוּ בְּפֶרוּשׁ מִפִּי אֲדַמּוֹר הַזֶּקֶן (בַּעַל הַתְּנִיָּא) בְּלִיאֲזַנִּי, שֵׁישׁ
בְּחִינַת טַמְטוּם הַמַּח וְכוּ', וּלְזֶה מוֹעִיל קְרִיאַת דְּבָרֵי הַזְהַר
הַקְדוֹשׁ אִף דְּלֹא יָדַע מֵאֵי קָאָמַר.

(חֲנֻנָּה אֲרִיאֵל, לַהֲרִי"א מֵהוּמִיל, שְׁמוֹת עַמּוּד סד)

(יט) יְהִיָּה צָרִיף לְבוֹא בְּגִלְגוּל

וְעוֹד אָמְרוּ חֲכָמֵי הָאֲמַת שְׁכָל נַפֶּשׁ צָרִיכָה לְתַקּוּנָה לְעֵסֶק בְּפֶרְדָּס כְּפִי
מָה שֶׁהִיא יְכוּלָּה לְהַשִּׁיג וְלִידַע וְכָל מִי שֶׁיְכוּל לְהַשִּׁיג וְלִידַע
הַרְבֵּה וּנְתַעֲצֵל וְלֹא הַשִּׁיג וְיָדַע אֲלֵא מְעַט צָרִיף לְבוֹא בְּגִלְגוּל עַד
שֵׁישִׁיג וְיָדַע כָּל מָה שֶׁאֲפָשָׁר לְנִשְׁמָתוֹ לְהַשִּׁיג מִיִּדְעַת הַתּוֹרָה וְהֵן
בְּפֶשְׁטֵי הַהֲלָכוֹת הֵן בְּרַמְזִים וּדְרָשׁוֹת וְסוּדוֹת כִּי כָּל מָה שֶׁנִּשְׁמָתוֹ
יְכוּלָּה לְהַשִּׁיג וְלִידַע מִיִּדְעַת הַתּוֹרָה זֶהוּ תַקּוּן שְׁלֵמוֹתָהּ וְאֵי אֲפָשָׁר
לָהּ לְהַתְתַּקֵּן וּלְהַשְׁתַּלֵּם בְּצִרוּר הַחַיִּים אֶת הַשֵּׁם בְּמִקּוּרָה אֲשֶׁר חוֹבָה
מִשֵּׁם בְּלִתִּי יִדְעָה זֹו וְלִכֵּן אָמְרוּ חֲכָמִים אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁבָּא לְכָאן וְתִלְמוּדוֹ
בִּידוֹ כְּדֵי שְׁלֹא יִצְטָרֵף לְבוֹא בְּגִלְגוּל לְעוֹלָם הַזֶּה.

(שְׁלַחַן עָרוּף הָרַב הַלְכוֹת תִּלְמוּד תּוֹרָה פָּרַק א' סִימָן ד')

(כ) מִי שֶׁהוּא בַּעַל עֵסֶק גָּדוֹל יְהִיָּה רַב לְמוֹדוֹ בַּזְהַר הַקְדוֹשׁ אִף

שְׂאִינוּ מִבֵּין

וּבְנִדּוֹן שְׂאָר הַלְמוּד יְהִיָּה בְּזֶה הָאֶפֶן: מִי שֶׁהוּא בַּעַל עֵסֶק גָּדוֹל יְהִיָּה
רַב לְמוֹדוֹ בַּזְהַר אִף שְׂאִינוּ מִבֵּין, כִּי מָה אַכְפֵּת לִיָּה שְׂאִינוּ

א. רב למודו בזהר הקדוש וכו': נראה דהטעם שכתב
הלמן "אפלו הכי היא סגולה" הוא טעם נמי על עצם
הלמוד בזהר ולא רק על הלומד ואינו מבין. וכבר
מבאר בספרים באריכות שיש סגלה מיוחדת בספר

מבאר בספרים באריכות שיש סגלה מיוחדת בספר

מבין אפלו הכי היא סגלה. וגם ילמד עין יעקב וספר מנורת המאור וספרי יראים. מלבד שעורין הקצובין ללמוד תנ"ך ומדרשי רבותינו זכרונם לברכה כמו עין יעקב ובספר הזהר בתוכחת מוסר השכל שבוי"ו, ובספרי המוסר המיוחדים על פי חכמת האמת כספר הראשית חכמה והשל"ה וכהאי גוונא. ובשבת זמן למוד ספר הזהר¹ עם פרושים ובאורים בעיון מעט בספרי הקבלה בהרמ"ז וספר מקדש מלך... עד כאן לשונו.

(תשובת אדמו"ר הזקן רבי שניאור זלמן מלאדי זצ"ל - שנת תשס"ה)

כל צרופי אותיות התורה יש בהם יתרון ומעלה יתרה זו, שבדבקות נפש האדם בצרופי אותיות אף שאינו יודע ומבין הענין בעין השכל רק שהוגה ומדבר בהם (לאפוקי הרהור דלאו כדבור דמי) הרי הם מעלים את הנפש למקום שלא היתה הנפש מגעת שם מצד שרשה, כי שרש אותיות התורה היא הגבה למעלה משרש הנפש.

(תורה אור לבעל התניא, פרשת בשלח דבור המתחיל אשירה לה')

היום מסייעת להשכיל ולהבין בהכמה הנעלמה קדש קדשים היא וכו'.

למוד ספר הזהר עם פרושים ובאורים בעיון מעט וכו' עין בסימן שלפני זה שלא הזכיר רבנו למוד זה וכמו שכתוב לעיל, ונראה דשם מיירי באדם שאינו מסגל להבין דברים בעיון ואינו שיה ללמוד בספרי קבלה, ולכן כתב שם שיש סגלה מיוחדת בקריאת ספר הזהר אף שאינו מבין, מה שאין כן הכא מיירי במי שמסגל ללמוד בעיון. וחיוב זה של למוד הקבלה נזכר בהלכות תלמוד תורה (פרק א' סימן ד') בסופו: "ועוד אמרו חכמי האמת שקל נפש צריכה לתקונה לעסק בפרד"ס וכו' וסודות וכו'".

ולכאורה צריך עיון דבהלכות תלמוד תורה שם משמע דלמוד ההלכות קודם ללמוד אגדה וקבלה, וכאן הלא מיירי במי שעדין לא גמר ללמוד הלכה. ונראה דצריך לומר כמו שכתבנו לעיל לגבי למוד אגדה, דמה שכתב רבינו שלמוד ההלכה קודם, הינו שרב זמנו הייה בהלכה, אבל בנודאי שצריך לעסק במקצת זמנו בקבלה...

הזהר. ועין בזה ב"שם הגדולים" מערכת ספר "בהיר" שכתב בשם גורי האריז"ל "ונראה כי וזקא למוד הזה יש בו סגלה יותר על למוד משנה ותלמוד ומקרא". ועין עוד במגדל עז (עמוד תל"ח) באריכות.

ב. ובספר הזהר בתוכחת מוסר השכל שבו: ובספרי מוסר המיוחדים על פי חכמת האמת כספר ראשית חכמה והשל"ה וכהאי גוונא בסימן שלפני זה כתב רבינו שבעל עסק ילמד בספר הזהר משום סגלה ואפלו כשאינו מבין, אבל כאן הוא מחלק בין חלק המוסר שבהר לחלק הקבלה שבו, וחלק המוסר הוא כמו אגדות חכמינו זכרונם לברכה שצריך ללמודם כדי ללמוד מהם מוסר השכל.

ג. ובשבת זמן למוד ספר הזהר: עין בגטין (ס): ר' יוחנן וריש לקיש מעייני בספרא דאגדתא בשבתא, ובהגהות ר' יעקב עמדין כתב, בספר של עין חיים וחכמי האמת שאנו קורין קבלה. ולא היו מעינין בימות החל אלא בדינים והלכות וכו', ובשבת לא היו עוסקים בדינים והלכות וכו' והיו מעינים בשבת בדברי אגדה שמושכת הלב מפני ענג שבת, וקדשת

כא) על ידי למוד זוהר מיוחדים קודשא בריך הוא ושכינתיה
 עתה באתי להזכיר כָּאן דְּבָרִים חוֹצְבִים לְהַבּוֹת אֵשׁ בְּעֵינַיִן זֶה מֵה
 שְׁכַתְּבַת הָרַב הַגָּאוֹן הַגָּדוֹל הַצַּדִּיק הַמְּפָרָסִם אֲשֶׁר כָּל רוֹז לֹא אָנִיס
 לִיה מֵה"ר אַבְרָהָם אֲזוּלָאִי זצ"ל בְּסִפְרוֹ הַיָּקָר חֲסֵד לְאַבְרָהָם, וז"ל
 בְּמַעֲיָן הַרְאִישׁוֹן נִהַר כ"ד.

ודע כִּי עָקַר כְּוִנַּת הַרְשָׁב"י ע"ה בְּחִבּוּר הַזּוֹהַר הִיָּה לָזֶה, לְהִיּוֹת שְׂאוֹר
 הַלְאוּמִי בְּאֶפֶס שְׁפַע בְּאִיִן תּוֹמֵךְ וּבְאִיִן עוֹזֵר לָהּ, רְצָה לַעֲשׂוֹת לָהּ
 סִמְךָ לְיַחֲדָה בְּבַעֲלָהּ יַחּוּד מוֹעֵט ע"י חִבּוּר הַזּוֹהַר בְּמֵה שְׁהִיָּה הוּא
 וּחִבְרִיו עוֹסְקִים בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה שְׁזֵה גוֹרֵם לְיַחּוּד קב"ה וּשְׁכִינְתָּיָה
 ע"י הַסוּד, שְׁסוּד הוּא ר"ז בְּגִימְטְרִיא או"ר.

כב) בטול הקלפות והקיטרוגים

וגם שְׁעַל יְדֵי הַחִבּוּר הַזֶּה יִהְיֶה בְּטוֹל הַקְּלָפוֹת וּקְלָפוֹת הָעוֹנוֹת
 וְהַשְׁבַּתַּת הַקִּטְרוּגִים, אֲשֶׁר לוֹהֵטִים בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה נֶגֶד
 מַדּוֹת הַקְּדוּשִׁים וְהַשְּׂמוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁהֵם בְּסוּד הַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה
 וְנֶגֶד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה נִקְרָא קָלַע וְחָרַב וְרַמַּח שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת
 סוּדוֹת כְּדֵי לְהַצִּילָם בְּרַעְתָּם ע"י חִבּוּר זֶה, וְסִפְרָ זֶה עֲתִיד לְהַתְּגַלּוֹת
 בִּימֵי מַלְכָּא מְשִׁיחָא כְּדֵי לְתַן סַעֲדָא לְשְׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה כְּנֹזֶכֶר, וְהִנֵּה
 כָּל אוֹתָן שְׁיִזְכּוּ אֵלָיו יִזְכּוּ לְגֵאֲלָהּ, כִּי הָעֲבוּדָה הַזֹּאת הַמְּעַטֶּת בְּזִמְן
 הַזֶּה הוּא יוֹתֵר חָשׁוּב מִכָּל אֵילִי נְבִיּוֹת בְּזִמְן שְׁהִיָּה בֵּית הַמְּקַדָּשׁ קַיָּם,
 וְכו' עֵי"ש עוֹד, עכ"ל.

כג) אפילו לבינונים

הרי מְבַאֵר גַּם מִדְּבָרָיו שְׁעֲתִיד סִפְרָ הַזֶּה לְהַתְּגַלּוֹת בְּהַתְּגַלּוֹת חֲדָשָׁה
 מְפָרָסֶמֶת בְּדוֹר הָאֲחֵרוֹן, וְהַתְּגַלּוֹת זֹו הֵינּוּ הַתְּפַשְׁטוֹת בֵּין הַכָּלָל
 יִשְׂרָאֵל, אֲפִילוֹ בֵּין אוֹתָן שֶׁהֵם בְּזִמְן הַזֶּה בְּמַדְרַגַּת בִּינוּנִים.

כד) הלומד מבין שאינו מבין מקצת המשיג ועמק המשיג
דברי הָאֲזוּלָאִי בַּעַל עֲבוּדַת הַקְּדָשׁ זצ"ל נִכְנָסִים בְּלָבוֹ שְׁכַתְּבַת שֵׁם
 בְּסִפְרוֹ, וז"ל, לְמוֹד סִפְרָ הַזֶּה מְרוֹמָם עַל כָּל לְמוֹד בְּשָׁגֵם לֹא

יָדַע מֵאֵי קָאָמַר, וְאֵף שִׁיטְעָה בְּקִרְיָאָתוֹ, וְהוּא תְּקוּן גְּדוֹל לְנִשְׁמָה וְכוּ', שֶׁסֶפֶר הַזֹּהַר מִן הַסּוּדוֹת עֲצָמָן בְּגִלּוּי, וְהַקּוּרָא יוֹדֵעַ שֶׁהֵם סוּדוֹת וְסִתְרֵי תוֹרָה, אֲלָא שְׂאִינוּ מוּבָן מִקְצֵר הַמְּשִׁיג וְעַמֵּק הַמְּשִׁיג עַכ"ל.

כה) גַּם כִּי סְתוּמִים וַחֲתוּמִים הַדְּבָרִים, אֵל נָא תִּמְנַע מִקְרִיאָתְּם
גַּם כִּי סְתוּמִים וַחֲתוּמִים הַדְּבָרִים, אֵל נָא תִּמְנַע מִקְרִיאָתְּם, כִּי בְרִית
כְּרוּתָה לְשִׁפְתַיִם הַנוּטְפוֹת מִרְ בְּאִימָה וְרַעוּתָא דְּלָבָא בְּהִנֵּי כְּבָשִׁי
דְּרַחֲמָנָא שְׂאִינָם חוֹזְרוֹת רִיקָם, מְעוֹרַר אֶת הָאֵהָבָה עַד שֶׁתַּחֲפֹץ
בְּלִגְלוּג וְגַמְגוּם, אִישׁ הוֹגָה וְשׁוּגָה בְּאֵהָבָתָה וְכוּ'.
 (הֵרַב מִשֶּׁה זְכוּתָא בְּהַגְהוּתֵי לְסִפְר הַכְּוֹנֹת)

לְמוֹד תְּהֵלִים וְזֹהַר הַקְּדוּשׁ אֶפְלוּ בְּאִין מִבֵּין כָּלֵל, חָשׁוּב וּמְקַבֵּל וּמְרַצָּה לְפָנֵי הַשֵּׁם

לְמוֹד סֶפֶר הַזֹּהַר נִשְׁגָּב מְאֹד לְטֵהַר וְלְקִדְשׁ הַנֶּפֶשׁ, וְאֶפְלוּ אִי לֹא יָדַע
 מֵאֵי קָאָמַר וְשׁוּגָה בּוֹ שְׂגִיאוֹת הַרְבֵּה הוּא חָשׁוּב לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא. וְנִהְיִי שֶׁבְּלְמוֹד הַמְּשִׁנִּיּוֹת וְכַדוּמָה יֵשׁ דַּעוֹת שְׂצָרִיךְ לְהַבִּין
 לְפָחוֹת מֵהוּ הָעֲנִין שְׁלוּמֵד, אֲבָל בְּלְמוֹד תְּהֵלִים וְזֹהַר הַקְּדוּשׁ אֶפְלוּ
 בְּאִין מִבֵּין כָּלֵל, חָשׁוּב וּמְקַבֵּל וּמְרַצָּה לְפָנֵי הַשֵּׁם וְכוּ'.
 (פְּלֵא יוֹעֵץ אוֹת ז', זֹהַר)

כו) אֵף אִם אֵינוּ מִבֵּין בְּהֵם יֹאמַר דְּבָרֵי הַזֹּהַר וְתַקּוּנִים
יִלְמֹד בְּסִפְרֵי קְבָלָה, וְאֵף אִם אֵינוּ מִבֵּין בְּהֵם יֹאמַר דְּבָרֵי הַזֹּהַר
וְתַקּוּנִים, כִּי הֵם מְסֻגְלִים לְטֵהַר הַנִּשְׁמָה.
 (סְדוּר כְּוֹנֹת הָאֲר"י זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה מֵהַמְּקַבֵּל הָאֱלֹקִי מוֹרְנוּ הֵרַב רַבִּי יַעֲקֹב קֵאפִיל שֶׁל
 רַבִּי יַעֲקֹב קֵאפִיל אִישׁ לִיפְשִׁיץ זְכוּר צְדִיק וְקְדוּשׁ לְבִרְכָה אֲשֶׁר הִיָּה מְגִיד מִיִּשְׂרָאֵל בְּבֵית
 הַמְּדֻרָשׁ שֶׁל מְעַזְרִיטֵשׁ גְּדוֹל לְפָנֵי תְּקוּפַת הַבַּעַל שֵׁם טוֹב - לְפָנֵי 300 שָׁנָה. כּוֹלֵל בְּאוּרִים
 עַל כָּל חֻלְקֵי הַתְּפִלָּה. בְּסִדְר כְּוֹנֵת הַלְמוּד)

כה) בְּשֵׁם אֲדָמוֹר הַזְקֵן (פֶּעַל הַתְּנִיָּא) נִשְׁמָתוֹ בְּגִזְי מְרוּמִים: סֵפֶר

הַזְהָר הַלְשׁוֹן מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה אַף עַל פִּי דְלָא יָדַע מֵאֵי קָאֲמַר

שְׁמוּעָתִי מִמְהָרָם הַלְוֵי יָפֵה שְׁאֲמַר בְּשֵׁם אֲדָמוֹר הַזְקֵן (פֶּעַל הַתְּנִיָּא) נִשְׁמָתוֹ בְּגִזְי מְרוּמִים סְגָלָה לְמַחְשָׁבוֹת זְרוֹת בְּעֵת הַתְּפִלָּה הוּא ג' דְּרָכִים וְכוּ', וְכֵן סֵפֶר הַזְהָר הַלְשׁוֹן מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה אַף עַל פִּי דְלָא יָדַע מֵאֵי קָאֲמַר, וְלִכֵּן כִּיּוֹן שְׁג' דְּבָרִים אֵלּוֹ אֵינָם צְרִיכִים כְּוָנָה, לְכֵן מוֹעִילִים לְטַהַר הַמַּחְשָׁבָה מִמַּחְשָׁבוֹת זְרוֹת.

(סֵפֶר מְגַדֵּל עַז, מֵאֲמָרֵי דְבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים מֵאֲדָמוֹרֵי חַב"ד, עֲמוּד תְּכוּ)

כט) אֲמַר הַבֶּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּרוֹנוֹ לְבְרָכָה: אֲמִירַת הַזְהָר מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה

אֲמַר הַבֶּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּרוֹנוֹ לְבְרָכָה: בְּג' דְּבָרִים הַפְּלֵל הַפֶּךָ מִמָּה שְׁאֲמָרוּ אֶחָד הַמְרַבֵּה וְאֶחָד כּו', וּבִלְבָד שְׂיִכְוֹן, אֲלֵא אֶחָד הַמְכֻוֹן כּו' וּבִלְבָד שְׂיִרְבֵּה, אֲמִירַת הַזְהָר מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה.

(סֵפֶר נְתִיב רְשִׁי, בְּשֵׁם מוֹרֵי, הֵלֵא הוּא הָרַב הַצְּדִיק רַבֵּי הֵלֵל מִפְּאָרִיטְש)

ל) בְּזִכּוֹת לְמוֹד סֵפֶר הַזְהָר יֵצְאוּ מִן הַגְּלוּת בְּרַחֲמִים

קמט. בְּגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם מֵאֵילָנָא דְחַיִּי, דְּאִיהוּ הָאֵי סֵפֶר הַזְהָר, יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמִי.

הַגְּאָלָה, מִפְּנֵי שֶׁהִנְסִיּוֹן הוּא לְאוֹתָם שֶׁהֵם בְּסוּד הַפְּשֻׁט מִסְטָרָא דְעַץ הַדַּעַת וְכוּ', שֶׁנִּשְׁמָתָם מִבְּרִיאַת יְצִירָה שְׁשֵׁם (תְּהֵלִים יב ט) סְבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלְכוּן.

ה. דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם וְכוּ'. וְלֵא עַרְב רַב, (דְּמִשְׁק אֱלִיעֶזֶר).

ו. לְמִטְעָם מֵאֵילָנָא דְחַיִּי וְכוּ'. בְּסוּד (מֵה שְׁכָנוֹת בְּמִסְ' בְּרָכוֹת דף יז.) עוֹלָמָךְ תִּרְאֶה בְּחַיִּיךְ, חַיִּית אִוְרוֹת רִוְחָנִים שֶׁל עוֹלָם עֲלִיוֹן, (דְּמִשְׁק אֱלִיעֶזֶר).

ז. יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמִי. בְּזִכּוֹת אֵלּוֹ יִשְׂרָאֵל הַעוֹסְקִים בְּדַבְרֵי הַזְהָר, יֵצְאוּ כָּל יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּת הַמּוֹד הַזֶּה, (דְּמִשְׁק אֱלִיעֶזֶר).

ד. בְּגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם מֵאֵילָנָא דְחַיִּי וְכוּ'. עַן שֵׁם בְּדַבְרֵי הַרְעִיָּא מֵהֵימְנָא מֵה שְׁכָנוֹת בְּתַחֲלַת הָעֵנָן. וְעַן שֵׁם מֵה שְׁכָנוֹת בְּאוֹר הַחֲמָה בְּשֵׁם הַרְמ"ק זְכוּרוֹנוֹ לְבְרָכָה, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְהָעֵנָן כִּי מִסְטָרָא דְאֲצִילוֹת הַתּוֹרָה מִתְבְּאָרֵת מִצַּד הַסְּפִירוֹת הַנְּאֻצְלוֹת, וְכָל עֵנָנֵי הַתּוֹרָה מִצַּד הַנְּשֻׁמוֹת פְּרוּשִׁים בְּסוּד פְּרוּשׁ הַזְהָר. וְכַאֲשֶׁר יִהְיֶה הַגְּאָלָה שְׂתִיבְטָלוּ הַקְּלָפוֹת וְיִתְבָּרְרוּ יִשְׂרָאֵל וְיִהְיֶה כָּלָם בְּסוּד הַטּוֹב. אוֹתָם שְׁקִשְׁטוּ עֲצָמָם בְּסוּד מַעֲשִׂים טוֹבִים וְנִתְעַסְקוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם וּבַתְּפִלָּתָם עַל דְּרָךְ הַסּוּד בְּטַהֲרָה וּבִנְקִיּוֹת, אֵל בְּלִי סִפְק בְּהֵם מִתְנַצֵּץ סוּד עַץ חַיִּים מִצַּד הַנְּשֻׁמָה דְאֲצִילוֹת. וְאֵלּוֹ אֵינָם צְרִיכִים לְנִסְיוֹן בְּעֵת

[תרגום ללשון הקדש]: משום שעתידיים ישראל לטעם מאילן החיים
 שהוא ספר הזהר הזה, על ידו יצאו מן הגלות ברחמים.
 (רעיא מהימנא פרשת נשא דף קכד:)

לא) מה שגורמים אלו שלא רוצים לעסק בחכמת הקבלה
 קול אומר קרא, "מה אקרא כל הבשר חציר", הכל הם כבהמות
 שאוכלות חציר. "וכל חסדו כציץ השדה", כל חסד שעושים
 לעצמם עושים. ואפלו כל אלו שעוסקים בתורה, כל חסד שעושים
 לעצמם עושים. באותו זמן ויזכר פי בשר המה רוח הולך ולא ישוב
 לעולם, וזה הוא רוח המשיח.

אוי להם מי שגורמים שילך לו מן העולם ולא ישוב לעולם, שאלו
 הם שעושים את התורה יבשה, ולא רוצים לעסק בחכמת
 הקבלה, שגורמים שמסתלקת נביעת החכמה שהיא "ממנה,
 ונשארת ב' יבשה.

אוי להם שגורמים עניות וחרב וכזה והרג ואכדן בעולם.

וזה הרוח שמסתלק, הוא רוח המשיח, כמו שנאמר. והוא רוח
 הקדש. והוא רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת
 השם. (תקוני זוהר תקון ל')

לב) אפלו מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת - ומבטח
 שהוא בן עולם הבא

ובספר כסא מלך על תקוני זוהר (תקון מ"ב) כתב וזה לשונו: "פי למוד
 הזהר הקדוש בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שפן אם
 יזכה להבין אפלו מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת (עין
 שם דבר מבהיל) ומבטח שהוא בן עולם הבא", עד כאן.

לג) קרוב לימות המשיח אפלו נערים ידעו נסתרות

קנ. אמר לון רבי שמעון לית טו^ט רעותא דקודשא בריך הוא בְּדָא דיתגלי כל כף לעלמא, וכד יהא קריב ליומי משיחא, אפלו רביי דעלמא זמינין לאשכחא^{יא} טמירין דחכמתא ולמנדע^{יב} ביהויה קצין וחושבנין, ובההוא^{יג} זמנא אתגליא לכלא.

[תרגום ללשון הקדש]: אמר להם רבי שמעון: אין רצונו של הקדוש ברוך הוא בזה שיתגלה לעולם כל כף. וכשיהיה קרוב לימות המשיח, אפלו נערים שבעולם עתידים למצא נסתרות של החכמה ולדעת על ידו קצים וחשבונות, ובאותו הזמן יתגלה לכל. (זהר הקדוש פרשת וירא דף קיח.)

לד) קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן

מזמן אשר הציץ וזרח אור יקרות של שני מאורות הגדולים ספר התקונים וספר הזהר קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל

לימות המשיח יתגלה סודות התורה לכל, כי זה קאי על מה שכתוב לעיל וכד יהא קריב ליומי משיחא וכו'. ועין מה שכתב מורינו הרב אברהם אזולאי זכותו יגן עלינו בהקדמתו לספר אור החמה (בדף הראשון טור ג') וזה לשונו: ומצאתי כתוב כי מה שנגזר למעלה שלא יתעסקו בחכמת האמת בגלוי, היה לזמן קצוב עד תשלום שנת ה' (אלפים) ר"ג, ומשם ואילך יקרא דרא בתרא ויהתרה הגזירה והרשות נתונה להתעסק בספר הזהר.

מצוה מן המבחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים

עוד כתב שם וזה לשונו: ומשנת ה' (אלפים) ש' לצירה מצוה מן המבחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים. עוד כתב שם וזה לשונו: ואחר שבזכות זה עתיד לבוא מלך המשיח, ולא בזכות אחר, אין ראוי להתרשל, ומי שחננו האל ויגע ומצא והשתדל וזכה להשיג חלק החכמה המשוג בעולם הזה, זכה לטעם בעולם הזה קצת מתענוג העולם הבא.

ת. אמר לון רבי שמעון. רצה לומר לרבי יהודה ולרבי יוסי, עין שם בדברי הזהר בתחלת הענין (דף קטו).

ט. לית רעותא דקודשא בריך הוא בְּדָא דיתגלי וכו'. רצה לומר שהקדוש ברוך הוא אינו רוצה שיתגלה זמן הגאולה, עין שם בדברי הזהר לעיל.

י. אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין וכו'. פרוש אפלו נערים קטנים שבעולם, ומצאו טמירין, נסתרות של חכמה מסודות התורה, כי אז יתמלא הארץ דעה, (אדרת אליהו).

יא. לאשכחא טמירין. ומצאו אוצרות ספרים חשובים מסודות התורה, (דף אמת אות ה').

יב. ולמנדע ביה פרוש ולידע באותה החכמה, (אדרת אליהו).

יג. ביה קצין וחושבנין. פרוש למנדע קצין דגאולה וחושבנין של מי הגלות, שיתגלה אפלו לנערים (נצוצי אורות אות ג' בשם הר"ש בחג"ו).

יד. ובההוא זמנא אתגליא לכלא. רצה לומר, קרוב

להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן, והגם דאין לאל ידם להשיג ולהבין סוד אמרות טהורות שבספרים הקדושים האלה אף על פי כן שותים בצמא את דבריהם ומתלהבין בקריאתן מאד מאד.

(רבנו יוסף חיים, הבן איש חי, בהקדמת התקונים בניהו)

לה) נערים קטנים ילמדו מסוד השם

רבי שמעון בן יוחאי בעצמו אמר, שנערים קטנים ילמדו מסוד השם.
(אור החמה)

לו) כל אחינו בית ישראל יקבעו למוד בספר הזהר הקדוש יחד עשיר ואביון קטן וגדול שם הוא

הבה נקנה כי באפן כזה כל אחינו בית ישראל יקבעו למוד בספר הזהר הקדוש יחד עשיר ואביון קטן וגדול שם הוא.

(הקדמת הרבנים לזהר דפוס ג'רבה)

לז) מה טוב ומה נעים אם ישתדלו לקבע חבורות ללמוד הזהר בפרט לעת כזאת אשר ניצוצי הגאולה החלו לפרח עלינו להשתדל בלמוד הקדוש הזה המסגל לביאת משיח צדקנו

ומה טוב ומה נעים אם ישתדלו לקבע חבורות ללמוד הזהר ובפרט לעת כזאת אשר ניצוצי הגאולה החלו לפרח עלינו להשתדל בלמוד הקדוש הזה המסגל לביאת משיח צדקנו כאשר דבר בקדשו אליהו הנביא זכור לטוב לרעיא מהימנא דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא וביה יפקון מן גלותא. והשם יחיש גאלתנו בביאת משיח צדקנו בעגלא ובזמן קריב במהרה בימינו אמן.

לח) כשה' רואה האדם משתדל לדעת הסוד מקבל תפלותיו

וכמו כן מביא הקדוש הצדיק המלובב"ן רבי יעקב אבוחצירא זיע"א שעכשו הוא יומא דהילולא שלו בספרו "בגדי השרד" על

הגדה של פסח (עמוד קי"ב על הפסוק "שומר פתאים ה' דלותי ולי יהושיע"). וזה לשונו: נחזור לענין ראשון שפרש להשלים המזמור על הדרך הראשון שפרשתי "שומר פתאים ה' דלותי ולי יהושיע", הנה כתבנו דכשחושב האדם תמיד שהשכינה בין עיניו כמו שנאמר "שויתי ה' לנגדי תמיד", הקדוש ברוך הוא מדיח מעליו כל המקטרגים והמשטינים ומקבל תפלתו, ובכל עת שהוא קורא לו הוא עונהו.

ועל זה יש להקשות כי לא שיק הדבר הזה כי אם ביודעי סודות ה' לעשות יחודים למעלה וכמו שאמר נמי דוד המלך ע"ה "קרוב ה' לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת".

והאמת הוא, שיודע סודות ה' לעשות יחודים במרכבה העליונה, ואם אינו יודע, דבר פשוט הוא דהחיצונים דוחים תפלתו לחוץ, ואם כן, היכי אמרינן עכשו שכשיהיה האדם משהו ה' נגד עיניו יענהו ה' בכל עת שהוא קוראו, ומדחה מעליו כל המשטינים?

ולזה בא דוד המלך ע"ה להשמיענו דהקדוש ברוך הוא בוחן כליות, וכשרואה שהאדם פונתו לעבוד אותו בלבב שלם, ודואג לדעת סודו ויחודיו כדי לעובדו כראוי, ועדין לא השיגה ידיעתו, כגון זה הקדוש ברוך הוא מחזיק בידו ומגן עליו מן החיצונים, ונותן בלבו חכמה ובינה לדעת סודות התורה ויחודה.

(ט) מאותה שעה שנתן דעתו, הקדוש ברוך הוא שומרו ומגן עליו, ועונה אותו בכל עת שהוא קוראו

וזה שאמר הכתוב כאן "שומר פתאים ה'", הפתי ידוע הוא שאין לו דעת, ולגבי יחוד ה' כל זמן שאין האדם יודע הסודות כדי לעשות יחודים עדין פתי הוא, ויש עליו קטרוג מן החיצונים, אמנם כשרואה הקדוש ברוך הוא שהאדם נתן דעתו ולבו לחקור ולהבין סודות התורה כדי לעבד ה' בשלמות, מאותה שעה שנתן דעתו הקדוש ברוך הוא שומרו ומגן עליו, ועונה אותו בכל עת שהוא קוראו.

(מ) להתפלל לה' שיושיע ויאיר עיניו בסוד תורתו

כמו שנאמר לדניאל (דניאל פרק י"ב) "ויאמר אלי אל תירא דניאל כי מן היום הראשון אשר נתת את לבך להבין ולהתענות לפני אלקיך נשמעו דבריך ואני באתי בדבריך", הרי מבאר דכשנתן לבו להבין ולהתענות נשמעו דבריו, ולזה אמר עכשו "שומר פתאים ה'", הם שעדין לא הבינו בסודות התורה ובחיודים, אבל נתנו דעתם להבין, מאותה שעה שנתנו דעתם שומרם ה' ומגן עליהם ומחזיק בידם עד שיבינו. ואומר דוד עליו השלום, וגם אני "דלותי ולי יהושיע", דהינו עכשו אני דל מידיעת הסודות כראוי, ואני מתפלל ומתחנן לפניו יתברך שיושיעני מן הדלות הזו, ויאיר עיני בסודות תורתו כדי לעשות רצונו כרצונו. והנה דלותי ולי יהושיע ר"ת יו"ד, ויו"ד היא בחכמה שהוא אבא, ומשם הוא עקר סודות התורה, ורמז הדבר הזה כאן, להודיע שעל ענין זה הוא מבקש שיתגלו לו סודות התורה. עוד, יהושיע אותיות יהו"י ש"ע, משום דהזוכה לסודות התורה באמתות כראוי, זוכה להארת ש"ע נהורין. ואמר כשאזכה לסודות התורה כראוי ולש"ע נהורין, אז באותה שעה אומר לנפשי "שובי נפשי למנוחתי כי ה' גמל עליכי", עכ"ל.

רואים מדבריו הקדושים כמה חיוב גמור הוא ללמד ולדעת סודות התורה כדי להנצל מן החיצונים, ולכל הפחות לבקש ולרצות לדעת וזהו בודאי על ידי שבתחלה ילמד כסדר זוהר הקדוש ותטהר נשמתו ותבער בלבו אש אהבת ה', וחסקת למוד התורה הקדושה, בזה בודאי ירצה לפני אדון כל, ויזכה שיפתחו לפניו שערי החכמה העליונה.

(מא) תורה נתנה לאלו שישתכלו בה וידעו דרכיה

ואמר הרשב"י במכילתא "לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן" (הובא ברש"י דברי הימים ב, לא, ד), ובזהר הקדוש פרשת בשלח (דף סב ע"ב) כתב: בהיהא שעטא נטף טלא קדישא... ומההוא טלא דנהורא עילאה קדישא הוה נגיד נחית מנא לתתא... וההוא מנא הוה סליק

ריחין דְּכָל בּוֹסְמִין דְּגִינְתָא דְּעֵדָן... וּמְבַרְךְ לְמַלְכָא קַדִּישָא עֵילָאָה, וְכַדִּין מִתְבָּרְךְ בְּמַעוּי, וְהוּהּ מְסַתְּפַל וְיַדַע לְעֵילָא וְאַסְתְּכִי בְּחַכְמָה עֵילָאָה, וְעַל דָּא אֵיקְרוּן דּוּר דְּעָה, וְאַלִין הוּוּ בְּנֵי מְהַמְנוּתָא וְלַהוּן אַתְיְהִיבַת אֲוִרְיִיתָא לְאַסְתְּפְלָא בְּהַ וְלַמְנַדַע אֲרַחְקָהּ. עכ"ל הַזוּהַר"ק, (עיי"ש בְּאַרְךְ). וּמְבַאֵר שְׁכַאֲשֵׁר אָכְלוּ אֶת הַמֶּן הִיָּה מִתְבָּרְךְ בְּמַעִים וְקִבְלוּ אֹוֹר רּוּחַנִי וְרָאוּ מַה שְׁלַמְעֵלָה וְזָכוּ לְחַכְמָה הַעֲלִיּוֹנָה וְעַל זֶה נִקְרָאוּ דּוּר דְּעָה, וְהֵם הָיוּ בְּנֵי הָאֱמוּנָה, וְלָהֶם נִתְּנָה תּוֹרָה לְהַסְתְּפַל בְּהַ בְּפִנְיַמִּיּוּתָהּ וְלַדַעַת דְּרַכִּיָּהּ.

מב) עקר נתינת התורה נתנה לאלו שלומדים סודותיה

וּמוֹכַח מִדְּבַרֵי הַזוּהַר"ק שְׁעַקֵר נְתִינַת הַתּוֹרָה נִתְּנָה לְאֵלוּ שְׁלוֹמְדִים סוּדוּתִיָּהּ. וּבְאֹוֹר הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ פְּרָשַׁת וַיְחִי (מט, יא) כְּתַב שְׁכַחוּ שֶׁל הַגּוֹאֵל הַעֲצוּם מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ הוּא, שְׁצַרִיךְ שְׂיַתְעַסְקוּ יִשְׂרָאֵל בִּינָה שֶׁל תּוֹרָה, וּבְאֹוֹר הַדְּבָרִים שְׂיַלְמְדוּ אֶת פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הַנִּקְרָאת "יִינָה שֶׁל תּוֹרָה" (גם יין גִּימְטְרִיָּה סוּד).

מג) הצמאון גדול

אֲמַר הַנְּבִיא עָמוּס (ח' יא - יב): "הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם ה' אֱלוֹקִים וְהַשְׁלַחְתִּי רָעַב בְּאַרְץ לֹא רָעַב לְלֶחֶם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם כִּי אִם לְשִׁמְעַ אֶת דְּבַרֵי ה' וְכו'". אָנוּ רוֹאִים זֹאת בְּמַצִּיאוֹת שְׁמַכְל קְצוּוֹת הָאֲרֶץ דּוּרְשִׁים וּמְבַקְשִׁים שׁוֹלְחִים פְּקָסִים וּמִתְקַשְּׂרִים לְבַקֵּשׁ אֶת דְּבַר ה', לְבַקֵּשׁ סִפְרֵי זוֹהַר קוֹנְטְרַסִים, הַצְּמָאוֹן הוֹלֵךְ וְגַדֵּל לְשִׁמוּעַ אֶת דְּבַר ה'.

מד) רפואה קדם למכה

רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי הֵכִין רְפוּאָה לְמִכָּה "הַזוֹהַר הַקְּדוּשׁ" שְׁבוּ נוֹכַח כְּעַת בְּדוּר הָאֲחֵרוֹן לְהַתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה וְלִזְכוֹת לִירְאַת שְׁמַיִם, וְלִזְכוֹת לְלַמַּד תּוֹרָה לְשִׁמָּה, וְעַל יְדֵי לַמּוּד הַזוֹהַר נִזְכָּה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלַמָּה, כִּי בְּלִי זוֹהַר הַקְּדוּשׁ אֵי אֶפְשָׁר לְזְכוֹת לִירְאַת שְׁמַיִם, וְבוּ נִנְצַל

ובו נגאל, כמו שכתבו כל הצדיקים תלמידי בעל שם טוב ועוד.
 וברוך ה' שיש בדורנו כל כך הרבה אנשים שסימו את הזהר הקדוש
 אלפי פעמים.

מה) זכיות של לומדי זוהר הקדוש

מורי ורבותי!!! אלו שלומדים זהר ינצלו מהמבול כמו נח בתבה
 וינצלו ממלחמת גוג ומגוג (תיקו"ח ע"ב ע"ד, זהר נשא). נצולים
 מכל פגעים רעים. (תקי"ז, כגן הירק). זוכים להשבתת הקטרוגים,
 מבטלים את הקלפות ומביאים את המשיח (הגר"א-א-אבן שלמה, חסד
 לאברהם, דגמ"א שמיני) מטהר ומקדש הנפש. (פלא יועץ). מקרבים את
 הגאולה ועושים נחת רוח גדול ליוצרים (מק"מ לתיקו"ז). הם בלבד זוכים
 שתפלותיהם נשמעות ומתקבלות (ר"י אבוחצירא, "בגדי השרד"). רק הם
 נקראים עובדי ה' לשם שמים, שלא על מנת לקבל פרס. וזוכים לקבל
 פני שכינה, ומרואי פני המלך (רבי אברהם אזולאי, פרקי אבות). כשיבוא
 המשיח יאמר עליהם: "בזכותך הגעתי! לך יש חלק בגאולת העם!".

מו) ערך למוד זוהר

ערך למוד שעה אחת זהר הקדוש: בחול: כמו שנה שלמה למוד
 נגלה, בשמחה: כמו אלף שנה, בצער: כמו מאה אלף שנה,
 בשבת: כמו אלף שנה תורה, בשמחה: כמו מליון שנה. בצער: כמו
 מאה מליון שנה תורה. (הרי"ח הטוב, אורחות צדיקים, אבדר"ג)

מז) במנין ובזכוי הרבים שכרו למעלה מהשגה

ובלמוד במנין מקבלים שכר כפול אלף, כי כל בי עשרה שכינתא
 שריא, וכל מה דיהבי משמיא נותנים באלף (זוה"ק פרשת ויצא
 דף קס"א עמוד א'). ובזכוי הרבים עוד פעם כפול אלף כדאיתא במדרש
 רבא. (שיר השירים פרשה ח' פסקא ט"ז)

העולה מכאן שהמזכה את הרבים שילמדו בצבור זהר הקדוש
 בשבת קודש שעה עולה לו כמו למוד תורת הנגלה

100,000,000,000,000 שנה ובמלים מאה טריליון שנות תורה.
[ויכל אתה לזכות לזה בקלות אם בעל נפש אתה].

מח) גדול המזכה את הרבים

הגר"א במשלי (יב, יד) מבאר גדול הזכות שיש למזכי הרבים ומוכיח את חברו, אם שמע, מקבל שכר על כל מה שיעשה לדורות, וגם אם לא שמע, אז מקבל כל חלקו הטוב, וזה שלא שמע לוקח ממנו את חלק הגיהנום שלו. ואם ברצונה לזכות לעולמות נצח! "עין לא ראתה" ולקרב הגאולה - הנך יכול להיות שתף במפעל הזוהר העולמי ולזכות את כל היהודים בלמוד הזוהר הקדוש על ידי חלוקת ספרי מפעל הזוהר העולמי, ואם בזכותך ילמד אפילו יהודי אחד תורת הזוהר הרי תזכה למיליוני שנות תורה, ומי יוכל לחשב את גדל השכר הנצחי שידקפו לזכותך בודאות!!!

מט) שכרו גדול בעולם הבא

בזוהר חדש שיר השירים, וזל"ק: זכאין כל אינון דמשתדלי באורייתא, למנדע בחכמתא דמאריהון, ואינון ידעי ומסתכלין ברזין עילאין. בגין דכד בר נש נפיק מהאי עלמא, בהא אסתלקו מניה כל דינין דעלמא. ולא עוד, אלא דפתחין ליה תליסר תרעי דרזי דאפרסמונא דכיא, דחכמתא עילאה תלייא בהו.
תרגום הזוהר: אשריהם כל אלו שמשתדלים בתורה, לדעת את חכמת רבונם, והם יודעים ומסתכלים בסודות העליונים. משום שכשאדם יוצא מן העולם הזה, בזה מסתלקים ממנו כל דיני העולם. ולא עוד, אלא שפותחים לו שלשה עשר שערים של סודות אפרסמון זה, שהחכמה העליונה תלויה בהם.

נ) ה' משתעשע עמו

ולא עוד, אלא דקודשא בריך הוא חקוק ליה בההוא פורפירא, דכל דיוקנין גליפין תמן. וקודשא בריך הוא אשתעשעא ביה בגן עדן, ואחסין תרין עלמין, עלמא דא ועלמא דאתי.

ולא עוד, אלא שהקדוש ברוך הוא חוקק אותו באותו לבוש מלכות, שכל הדיקנאות חקוקים שם. והקדוש ברוך הוא משתעשע עמו בגן עדן, ויורש שני עולמות - העולם הזה והעולם הבא.

נא) מאין באת וכו' לתן דין וחשבון

חכמתא דאצטריך ליה לבר נש. חד, למנדע לאסתכלא ברזא דמאריה. וחד, למנדע ליה לגופיה, ולאשתמודע מאן איהו [כמו שכתוב בזהר חלק א' (דף ע"ח.) שהקדוש ברוך הוא אמר לאברהם אבינו עליו השלום, לך לך למנדע לך, ואתקנא גרמיה, ופרוש באור החמה שם (בשם הרב א"ג זכרוננו לברכה): כלומר, לידע שרש נשמתך מאיזו מקום נחצבת, ובזה תתקן גרמך, שאם לא ידע זה אינו יכול ליתקן, עד כאן לשוננו], ואיך אתברי, ומאן אתי. ולאן יהך. ותיקנא דגופא, היאך אתתקן. והיאך איהו זמין למיעל בדינא קמי מלכא דכולא.

תרגום הזוהר: החכמה שצריך לו לאדם, אחד - לדעת להסתכל בסוד רבונו. ואחד - לדעת ולהפיר את גופו, ולהודע מי הוא, ואיך נברא, ומאיפה בא, ולאיפה הולך. והתקון של הגוף איך מתתקן, ואיך הוא עתיד להכנס לדין לפני המלך של הכל.

וחד, למנדע ולאסתכלא ברזין דנשמתיה. מאי היא האי נפש דביה, ומאן אתיא, ועל מה אתי בהאי גופא טפה סרוחה, דהיום כאן ומחר בקבר. וחד לאסתכלא בהאי עלמא, ולמנדע עלמא דאיהו ביה, ועל מה יתתקן. ולכתר, ברזין עילאין דעלמא דלעילא, לאשתמודעא למאריה. וכל דא יסתכל בר נש מגו רזין דאורייתא.

תרגום הזוהר: ואחד - לדעת ולהסתכל בסודות נשמתו, מה היא הנפש הזו שבו, ומאיפה באה, ועל מה בא בגוף הזה של טפה סרוחה, שהיום כאן ומחר בקבר. ואחד - להסתכל בעולם הזה, ולדעת את העולם שהוא בו, ועל מה יתתקן. ואחר כך בסודות העליונים של העולם שלמעלה, להודע לרבונו. וכל זה יתבונן אדם מתוך סודות התורה.

(גב) גדל הענש למי שנפטר מן העולם בלי שום ידיעות מתורת הנסתר

בוהר חֲדָשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים (דף ע' עמוד ד'): תָּא חֲזִי, כָּל מֵאן דְּאֲזִיל לְהֵוּא עֲלָמָא בְּלֵאָנִיטִי יְדִיעָה, אֶפְלוּנִיטִי אֵית בֵּיה עוֹבְדִין טְבִין סְגִיאִין, מִפְּקִין לִיה מְכַלְנִיטִי תַרְעֵי דְהֵוּא עֲלָמָא. [תַּרְגוּם לְלִשׁוֹן הַקִּדְשׁ]: בָּא וּרְאֵה כָּל מִי שֶׁהוֹלֵךְ לְעוֹלָם הַהוּא בְּלִי יְדִיעָה, אֶפְלוּ יֵשׁ בּוֹ מַעֲשִׂים טוֹבִים רַבִּים, מוֹצִיאִין אוֹתוֹ מִכָּל הַשְּׁעָרִים שֶׁבְּעוֹלָם הַהוּא.

זוהר: פּוֹק חֲמֵי מֵאֵי כְּתִיב הֶכָּא, הַגִּידָה לִי, אֵימָא לִי רְזִין דְּחֻכְמָתָא עֵילָאָה, אֵיךְ אֲנִי רְעִי וְאֲנֵהִיגַת בְּהֵוּא עֲלָמָא עֵילָאָה. אוֹלִיף לִי רְזִין דְּחֻכְמָתָא, דְּלֵא יְדַעְנָא, וְלֵא אוֹלִיפְנָא עַד הֶכָּא. בְּגִין דְּלֵא אַהֲרִי

את סודות העולם העליון, צאי לך, (כ) אין את ראוייה לכנס כאן בלי ידיעה, עד כאן.

ועין מה שכתב הרמ"ק זכרונו לברכה בספרו אור נקר שם (בכרך יז עמוד קמח) וזה לשונו: אם אנת אתיא בלא ידיעה, למי שלא למד כל עקר ולא אסתלקת בחכמתא, למי שלא למד בנעלמות. וזהו אמרו ולא ידעת ברזין וכו', שאין ידיעה שם, מי שלא טרח בעולם תחתון אין מלמדיו לו בעולם עליון אלא תוספת לא עקר, עד כאן לשון הרמ"ק זכרונו לברכה שם.

עוד כתב שם בהמשך דברי הזהר וזה לשונו (שיר השירים א' ח) צאי לך בעקבי הצאן והוי ידעת גו אינון עקבי הצאן, אלין אינון דבני נשא דדשין לו בעקב, וידעין רזין עילאין דמאריהו, עד כאן לשון הזהר הקדוש שם. פרוש צאי לך בעקבי הצאן ותהיי יודעת בעקבי הצאן האלו, שהם בני אדם שהאנשים דשים אותם בעקב והם יודעים הסודות העליונים של אדונם, עד כאן.

ועין מה שכתב הרמ"ק ז"ל בספרו אור נקר שם (בכרך יז עמוד קמח) וזה לשונו: אלין אינון דבני נשא דשין לון וכו', מחמת ענותנותם שאינם מתגאים. כענין רבי חגי וכו' ויצא הרבים בזהר (פרשת שלח דף קנח). שהיו מלאים סודות כרמון ולא היו נכרים בין בני אדם. ואינם לומדים אותה להתגאות ולהנות. עד כאן לשון הרמ"ק זכרונו לברכה שם.

טו. בלא ידיעה, רצה לומר בלא ידיעות של תורת הנסתר, עין שם בדברי הזהר בתחלת הענין.

טז. אפילו אית אית ביה עובדין טבין סגיאין, מפקין ליה וכו', עין מה שכתב הרמ"ק זכרונו לברכה בספרו אור נקר שם (בכרך יז עמוד קמח) וזה לשונו: אפלו אית אית ביה עובדין טבין וכו', הרגיה מאמרו (שיר השירים א ח) היפה בנשים, הרי שנתפתה הנשמה הזאת ואפלו הכי אומרים לה (שם) צאי לך, והעד אמרו (שם) צאי לך בעקבי הצאן, עד שתחזר לעולם הזה ללמד. דמפרש ואזיל שאמר מקל תרעין דהווא עלמא, שאין מקום מכיל אותו. לך אומרים צאי לך, עד היותו חוזר לעולם הזה, עד כאן הרמ"ק זכרונו לברכה שם.

יז. מקל תרעי דהווא עלמא. עין שם מה שכתוב בהמשך דברי הזהר וזה לשונו: תא חזי מה כתיב (שיר השירים א ח) אם לא תדעי לך היפה בנשים, אם אנת אתיא בלא ידיעה, ולא אסתפלת בחכמתא, עד דלא תיעול הכא, ולא ידעת ברזין דעלמא עילאה, צאי לך, לית אנת כדי למיעל הכא בלא ידיעה, עד כאן לשון הזהר הקדוש שם. פרוש בא וראה מה כתוב אם לא תדעי לך היפה בנשים, (הכנה היא שהשם יתברך אומר לנשמה) אם את באת בלי ידיעה ולא הסתפלת בחכמה מטרם שבאת ל כאן ואינך יודעת

בְּכִיסוּפָא, בְּגוֹ אֵינוֹן דְּרַגִּין עֵילְאִין, דְּאָנָא עָאל בִּינְיָהוּ, דְּהָא עַד הָכָא
לָא אֶסְתַּכְּלָנָא בְּהוּ.

תְּרַגּוּם הַזוהר: צא וראה מה כתוב כאן, הגידה לי, אָמַר לי סודות
הַחֲכֻמָּה הָעֵלְיוֹנָה, אִיךְ אַתָּה רוּעָה וּמְנַהִיג אֶת אוֹתוֹ הָעוֹלָם
הָעֵלְיוֹן, לְמַד אוֹתִי סוּדוֹת הַחֲכֻמָּה שֶׁלֹּא יִדְעָתִי וְלֹא לְמַדְתִּי עַד כָּאן,
כְּדִי שֶׁלֹּא אֶהְיֶה בְּבוּשָׁה בְּתוֹךְ אוֹתָן הַדְּרָגוֹת הָעֵלְיוֹנוֹת שֶׁאֲנִי נִכְנָס
בֵּינֵיהֶם, שֶׁהָרִי עַד כָּאן לֹא הִסְתַּכְּלָתִי בָּהֶם.

זוהר: תָּא חֲזִי, מֵאֵי כְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) אִם לֹא תִדְעִי לָךְ הַיְפָה
בְּנָשִׁים, אִם אַנְתְּ אֶתִּיא בְּלֹא יְדִיעָה, וְלֹא אֶסְתַּכְּלַת בְּחֲכֻמָּתָא, עַד
דְּלֹא תִיעוֹל הָכָא, וְלֹא יִדְעַת בְּרַזִּין דְּעֵלְמָא עֵילְאָה, צְאִי לָךְ, לִית אַנְתְּ
כְּדִי לְמִיעַל הָכָא בְּלֹא יְדִיעָה, צְאִי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֶּאֱן, וְהוּי יִדְעַת גּוֹ אֵינוֹן
עַקְבֵי הַצֶּאֱן, אֵלִין אֵינוֹן דְּבִנֵי נְשָׂא דְדִשְׁשִׁין לוֹ בְּעַקְבֵי, וְיִדְעִין רִזִּין
עֵילְאִין דְּמֵאֲרִיהוֹן, וּבְהוּ תַנְדַּע לְאֶסְתַּכְּלָא וּלְמַנְדַּע כּו'.

תְּרַגּוּם הַזוהר: בא וראה מה כתוב, (שִׁיר א) אִם לֹא תִדְעִי לָךְ הַיְפָה
בְּנָשִׁים. אִם אַתָּה בָּא בְּלֹא יְדִיעָה וְלֹא הִסְתַּכְּלַת בְּחֲכֻמָּה, טָרַם
תִּכְנַס לְכָאן, וְלֹא הִכְרַתְּ אֶת סוּדוֹת הָעוֹלָם הָעֵלְיוֹן - צְאִי לָךְ, אֵינְךָ
כְּדֹאֵי לְהִכְנַס לְכָאן בְּלִי יְדִיעָה, צְאִי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֶּאֱן, וְתַהֲיֶה יוֹדַע תוֹךְ
אוֹתָם עַקְבֵי הַצֶּאֱן, אֵלוֹ הֵם שְׁכֵנֵי אָדָם דְּשִׁים אוֹתָם בְּעַקְבֵי, וְיִוְדַעִים
סוּדוֹת עֵלְיוֹנִים שֶׁל רְבוּנָם, וּבָהֶם תִּדְעַ לְהִסְתַּכְּלַל וּלְדַעַת.

נג) בְּנִים לוֹמְדִים חֲכֻמָּה עֵלְיוֹנָה

זוהר: וְרַעֲי אֶת גְּדִיתִיךָ, אֵלִין אֵינוֹן תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן. יְנוּקֵי
דְּאֵינוֹן בְּבֵי מְדַרְשָׁא, וְאוֹלְפִין אוֹרֵייתָא. עַל מְשַׁכְּנוֹת הָרוּעִים,
עַל אֵינוֹן בְּתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי מְדַרְשׁוֹת, דְּתַמָּן אוֹלְפִין חֲכֻמָּתָא
עֵילְאָה. אַף עַל גַּב דְּאֵינוֹן לֹא יִדְעִי, אַנְתְּ תַנְדַּע מְגוֹ אֵלִין מְלִין
דְּחֲכֻמָּתָא דְּקֵאמְרִי.

תְּרַגּוּם הַזוהר: וְרַעֲי אֶת גְּדִיתִיךָ - אֵלוֹ הֵם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן,
הַתִּינוּקוֹת שֶׁהֵם בְּבֵית הַמְדַרְשׁ וְלוֹמְדִים תוֹרָה. עַל מְשַׁכְּנוֹת

הרעים - על אותם בתי כנסיות ובתי מדרשות, ששם לומדים את החכמה העליונה. אף על גב שאינם יודעים, אתה תדע מתוך דברי החכמה הללו שאומרים, עכ"ל.

נד) יזכה להיות במחיצת הצדיקים

ובזוהר הקדוש פרשת תרומה (דף קע"ז ע"ב) בספרא דצניעותא: ובעלמא דאתי, יזכי למיקם במחיצת חסידים [ובעולם הבא יזכה לעמוד במחיצת הצדיקים], אף על פי דלא קרי כל צורכיה [אף על פי שלא למד בתורה כל צרכו], כיון דזכה לאשגחא ידיעת מאריה, ואיכוון ביה כדקא יאות [כיון דזכה להתבונן ולדעת בידיעת קונו... כראוי ממ"ד].

ושואל: מאי וכוזי יקלו [על מי נאמר, ואמר], דא הוא מאן דלא ידע לאחדא שמא קדישא, [זהו מי שאינו יודע ליחד את השמות הקדושים, ר"ל שלא רצה ללמוד כדי לדעת איך ליחד את השמות הקדושים], ולקשרא קשרא דמהימנותא, [ולקשר את קשר הספירות של עולם האצילות הנקרא אמונה] ולאמשכא (דף קע"ח ע"ב) לאתר דאצטריך, [ולהמשיך את השפע למקום הצריך], ולאוקיר שמא דמאריה [ולכבד את שם קונו, איש כזה] טב ליה דלא אתברי. [טוב היה לו שלא היה נברא] (הביאור מספה"ק מתוק מדבש).

נה) על ידי למוד תורת הח"ן בחיות דקדשה נברא אור שיכולים לראות שרפי מעלה

איתא מרבינו הבעל שם טוב זכר צדיק וקדוש לברכה, שהראה לרבי רבי בער ענין בקבלה, ואמר הרבי רבי בער הפשט וכונן האמת, ואמר לו הבעל שם טוב זכר צדיק וקדוש לברכה, אם פי הפשט הוא אמת, אכן אין שום חיות בהדברים, וכשאמר לו הפשט בחיות קדושה נתמלא החדר מלאכים, שמצד שהיה בחיות פי השם נעשה מכל דבור מלאך. (פרי צדיק פרשת ויגש דף ק"ה טור ב')

וְעַיִן סֵפֶר דְּבָרֵי יִשְׂרָאֵל (מוֹדוּיָן) כְּלָלִי אֲוֵרִיתָא (דף י"ב טור ד'), וְזֶה לְשׁוֹן קִדְשׁוֹ: מִפְּרָסָם הַמְעַשָּׂה מִן הַבְּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ עִם הָרַבִּי רַבִּי בְּעַר, מֵהַמְּאָמֵר מִסְפָּר עֵץ חַיִּים, שֶׁהָיָה בּוֹ כַּמָּה שְׁמוֹת מְלֻאָכִים, וּמִיָּד שָׁאֵמֵר הַבְּעַל שֵׁם טוֹב זָכַר צְדִיק וְקְדוֹשׁ לְבָרְכָה הַמְּאָמֵר, נִתְמַלֵּא כָּל הַבַּיִת אֹרְחָה, וְרָאוּ בַּחוּשׁ מִמֶּשׁ אֶת הַמְּלֻאָכִים הַנִּזְכָּרִים.

(נו) "פְּרִשְׁת דְּרָכִים" כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהַחְלִיט בְּאִיזָה דֶּרֶךְ הוּא הוֹלֵךְ עִתָּה צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהַחְלִיט הָאֵם הוּא שֶׁיֵּךְ לְמִי שְׁרוּצָה לְזָכוֹת לְמֵאָה טְרִילְיוֹן שְׁנוֹת תּוֹרָה, וּלְהִבְיֵא אֶת הַמְּשִׁיחַ, אוֹ חֵס וְשָׁלוֹם לְפֹלֵל לְקַלְפַת הָעָרֶב רַב, כִּי זֶה כְּנֶגֶד זֶה עָשָׂה הָאֱלֹקִים, וְהַבּוֹחֵר בְּקִדְשׁ הוּא חוֹשֵׁק לְזָכוֹת אֶת הָרַבִּים וְזָכוֹת הָרֶשֶׁב"י תַּעֲמֵד לוֹ וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם בְּזֶה וּבְכָא.

אֲחִינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל - הֵבִיאוּ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְכֶם וּבְכָל רִגְעַ תּוֹכְלוּ לְהַתְקַשֵּׁר לְנִשְׁמַת הָרֶשֶׁב"י יו"ח - וּבּוֹדָאֵי הָרֶשֶׁב"י זי"ע יִפִּיר לְכֶם

נזירא: מאי קראה? "וחכך כיון הטוב הולך לדודי למישרים דובב שפתי ישנים". ככומר של ענבים. מה כומר של ענבים כיון שמניח אדם אצבעו עליו מיד דובב, אף תלמידי חכמים כיון שאומרים דבר שמועה מפיהם בעולם הזה שפתותיהם דובבות בקבר. ופירוש על זה בספר יערות דבש (חלק שני - דרוש ז): ... היינו להבין, מכל מקום איך דר בב' עולמות, אבל כשאומרים דבר שמועה מפיו, אז נשמת צדיק מתלבשת שם בלומדים, עומדת שם, וכך שפיר אמרינן דר בב' עולמות, בעולם הנצחי ובה העולם, גם נתלבשת בגוף בקבר בהבלא דגרמי, כך אמרו שפתותיו דובבות בקבר, שנתלבש בגוף בקבר עכ"ל, (ועיין עוד ביערות דבש, חלק ראשון - דרוש טז). [ראה בליקוטים מכתבי הרמח"ל זצ"ל [רבי משה חיים לוצאטון] בענין כותל המערבי, סוד לוז: באדם נשאר עצם אחד בקבר הנקרא לוז, ועליו יבנה הגוף לתחית המתים. ויש שם גם חלק מן הנפש והיא נק' הבלא דגרמי. כן הוא בבית המקדש, נשאר הכותל המערבי, וה"ס זה לוז שעליו יבנה הבנין לע"ל, ואותה

יח. כתב בספר פלא יועץ (ערך דובב), וזה לשונו: פירשו רבותינו ז"ל שכל תלמיד חכם שאומרים דבר תורה משמו בעולם הזה שפתותיו דובבות בקבר ויש לו הנאה ונחת רוח כשותה יין קונדיטון, כמו שכתוב בירושלמי מסכת שקלים... כתוב בספרים שפעם אחת היה שמד ונגלה מוהר"מ אלשיך ז"ל בהקיץ, והציל לאחד מתוך ההפיכה, מפני סיבה שהיה לומד ספרו בתמידות, עכ"ל.

אמרו חז"ל ביבמות (צו ע"ב - צו ע"א): ... אזל ר' אלעזר אמר לשמענתא בי מדרשא, ולא אמרה משמיה דר' יוחנן. שמע רבי יוחנן איקפד. ... ורבי יוחנן מאי טעמא קפיד כולי האי? דאמר רב יהודה אמר רב: מאי דכתיב "אגורה באהלך עולמים"? וכי אפשר לו לאדם לגור בשני עולמים? אלא אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, יהי רצון שיאמרו דבר שמועה מפי בעוה"ז. דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: כל תלמיד חכם שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה - שפתותיו דובבות בקבר. אמר ר' יצחק בן זעירא ואיתימא שמעון

טובה ותושפּעו ממקור הברכות, שפידוע שהזהר הקדוש מגן ומציל
מכל הצרות ומונע פגועים ואסונות - ובפרט בדור האחרון הזה
שמצפים כבר בכליון עינים לגאולה השלמה - וכבר הבטיח הרעיא
מהימנא: "בספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי" אשר על כן אחינו
הטהורים חושו והצילו את עם ישראל להדבק בלמוד הזוהר הקדוש,
ובודאי המשיח והרשב"י, ימליצו טוב במרומים, על כל הלומדים,
ונושע תשועת עולמים כלנו לי-ה מצפים.

וכתוב ב"אמרי פנחס", כי עלינו לתת שבח והודאה להשם יתברך
בכל יום שבאנו לעולם אחר שנתגלה ספר זוהר הקדוש
בעולם. אמנם מרב הטרדות ודחק הפרנסה ותלאות פגעי הזמן
שכמעט כשל כח הסכל ה' ירחם מעטים המה שיקחו להם פנאי בכל

הקדושה השורה עליו נק' הבלא דגרמי].

מקומו ומצא צדיקים אלו מחדשים דברי תורה,
והתחדש כמקדם אותו דבר של רבי פנחס בן יאיר
לפניו.

א) על ידי הפצת ספריו זוכה לישב במחיצתו בעולם
הבא: המדפיס ספרים מממונו להוציא לאור תורה
זוכה ויושב במחיצת התלמידי חכמים מחברי
הספרים, שהרי על ידו יצא החיבור לעולם, ותרבה
הדעת בכל עת, ואילו היה גנוז למקצועות המשכן
בירכתיים, לא היו לומדים בו. - ב. והנה אמרו חז"ל
במסכת יבמות (דף צ"ו ע"ב) שפתותיו דובבות וכו'
כדאינתא שם, ולפי זה הגורם שיהיה החכם חי אחרי
מותו, גם הוא זוכה ויושב במחיצתו, שהרי הוא גרם
להחיותו, ואין ספק כשהוא בא לעולם הבא, החכם
בעצמו עם סיעת מרחמוהי יוצאין לקראתו לקבל
פניו. (הגאון מהר"א איסטרוולסה בספרו בן אברהם פרשת
וישלח דף כ"ג ע"ב).

ובספר תורה וחיים להרי"ח הטוב זי"ע (מערכת חת),
כתב: אם אומרים חידושים של תלמיד חכם שכבר
בעולם העליון, הרי הוא בא מעולם העליון לאותו
מקום כמבואר בזוהר הקדוש (חלק ג' פרשת פנחס דף
ר"ט ע"א):

שמעו חד קלא דהוה אמר, פנון אתר, פנון אתר לרבי
פנחס בן יאיר, דאיהו גבייכו. דתנינו, דכל אתר
דצדיקא אתחדש ביה מלי דאורייתא, פד איהו
בהווא עלמא, פקיד להווא אתר, ואתי ליה לגביה.
וכל שכן פד שראן בגווייה צדיקיא אחרנין. לחדתא
בהווא אתר, דאמרין מלי דאורייתא. כגוונא דא
דהוה אתי רבי פנחס בן יאיר למפקד לאתריה,
ואשכח אלין צדיקיא מחדתין מלין דאורייתא,
ואתחדש כמלקדמין, הווא מלה דרבי פנחס בן יאיר
קמיה.

ב) הספר של הצדיק הוא נשמת הצדיק: בחלום וכו'
עיין שם, ונא לעיין בהסכמת הגה"צ מהרי"ח זוננפלד
זכותו יגן עלינו אמן, לספר "צדקה ומשפט", אודות
הוצאה לאור. (ראה עוד מהר"ח פלאגי זצ"ל בספרו "תורה
וחיים", מ"ע ס' אות ריז). גם האדמו"ר מסאדיגורא זכותו
יגן עלינו אמן, מביא שהציון להצדיק הוא בשביל
הגוף והנפש, והספר של הצדיק הוא לנשמת הצדיק.

בא אותו הצל, וישב, ונשקו. שמעו קול אחד שהיה
אומר: פנו מקום, פנו מקום לרבי פנחס בן יאיר,
שהוא אתכם. ששנינו, שכל מקום שצדיק חדש בו
דברי תורה, כשהוא באותו העולם פוקד את אותו
מקום ובא אליו, וכל שכן כששרויים בו צדיקים
אחרים לחדש באותו מקום שאומרים דברי תורה,
כמו זה שהיה בא רבי פנחס בן יאיר לפקד את

יום לשום מעינכם בספר הזוה"ק, ראה באריכות בספר אור הזוהר, ובספר מאורות הזוהר, וכוח הזוהר חלקים א-ה.

(ז) ה' נהנה אפילו הוא אינו מבין משל לתינוק

אלו שלומדים זהר... אפלו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא כדכתיב (שיר השירים א, ד) ודגלו עלי אהבה וכו', הא למה הדבר דומה, לתינוק קטן שאינו יודע דבר ומדבר חציין של תבות בלעגי שפה, ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח כשהאיש הישראלי יש לו חבה בתורה ורוצה ללמד אף אין דעתו משגת.

(פלא יועץ, ערך זהר)

(ח) ללמוד וללמד הקטנים עם הגדולים

אלו שלומדים זהר... התורה נתנה ללמד וללמד בכדי שכלם יודעים מקטנים עד גדולים דעת השם, וגם מצינו בהרבה ספרי מקבלים שמזהירים על למוד חכמה זו שכל אדם חייב ללמד אותה.

(רבי יצחק בן צבי אשכנזי, טהרת הקדש, קמ"ז)

(ט) זוהר בחבורה

אלו שלומדים זהר... מה טוב ומה נעים אם ישתדלו לקבע חבורות ללמוד הזהר בפרט לעת כזאת אשר ניצוצי הגאולה החלו לפרח עלינו להשתדל בלמוד הקדוש הזה המסגל לביאת משיח צדקנו כאשר דבר בקדשו אליהו הנביא זכור לטוב לרעיא מהימנא דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא וביה יפקון מן גלותא. והשם יחיש גאלתנו בביאת משיח צדקנו בעגלא ובזמן קריב במהרה בימינו אמן.

(הקדמת הרבנים לזהר דפוס ג'רבה)

(ס) נצולים מפגעים

אלו שלומדים זהר... נצולים מכל פגעים רעים.

(תקוני הזהר, כגן הירק הקדמת המחבר)

אלו שלומדים זהר... לומדים עם נערים קטנים כמו שרבי שמעון בן יוחאי בעצמו אמר, שנערים קטנים ילמדו מסוד השם.

(אור החמה)

אלו שלומדים זהר... יושב בשמים ישחק וישמח כשהאיש הישראלי יש לו חבה בתורה ורוצה ללמד אף אין דעתו משגת.

(פלא יועץ ערך זוהר)

סא) יראת שמים

אלו שלומדים זהר... לומדין עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזהר והתקונים להגות בהם והיה יראת חטאו קודמת להחמתו ויתקיים. וכך היה רוכש יראת שמים במקום חכמה חיצונית. רבינו הקדוש יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ').

סב) בטול גזרות

אלו שלומדים זהר... מבטלין כל הגזרות רעות והיו ממשיכין שפע ואור על כל העולמות, בן השפעות פשטיות, בני חיי מזוני. (רבינו הקדוש יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ')

סג) למוד כל יום

אלו שלומדים זהר... אני קורא לכל אחד להקדיש כל יום זמן ללמוד הקבלה, מפני שבזה תלוי נקוי נשמתכם. (זקן המקבלים הרב יצחק פדורי זי"ע)

סד) תקוני הטאים

אלו שלומדים זהר... שעל ידי זה יהיה ביכלת האדם לתקן כל מה שעבר עליו על ידי תשובה, ועל ידי זה יברך אותו השם יתברך שיהיה חטאיכם כשנים הללו, שסדורות ובאות מששת ימי בראשית, ואז כשילג ילבינו.

(פרי צדיק לרבינו צדוק הכהן מלובלין זכותו יגן עלינו, סימן ח' דף נ"א עמוד א)

סה) תקוני זוהר בחדש אלול

אלו שלומדים זהר... נוהגין ללמד בספר התקונים בחדש אלול
ועשרת ימי תשובה, שאלו הארבעים יום הם ימי רצון שאז נתנו
הלוחות שניות למשה רבינו עליו השלום עם כל הדברי תורה, ולתקן
הכל על ידי תשובה.

(פרי צדיק לרבינו צדוק הכהן מלובלין זכותו יגן עלינו, סימן ח' דף נ"א עמוד א)

סו) גאולה ומשיח

אלו שלומדים זהר... הגאולה וביאת המשיח תלויים רק בלמוד
הקבלה.
(הגאון מוילנא. ספר אבן שלמה 11,3)

אלו שלומדים זהר... - על למוד הזהר אין שום הגבלות...

(החפץ חיים)

אלו שלומדים זהר... מבטלים כל מיני פרעניות וגזרות קשות
ורעות.
(רבני ירושלים, שנת תרפ"א)

אלו שלומדים זהר... על ידיהם יצאו מן הגלות.

(רבי שמעון בר יוחאי, הזהר, נשא)

אלו שלומדים זהר... פותח פתחי גאולה.
(אורות ז')

סז) כל החיצונים היו נדחים

אלו שלומדים זהר... הלואי שלא היו מקלין גדולי הדור בלמוד
החכמה הקדושה והלואי היו מלמדין דרוך לתלמידיהם לעסק
בחכמה הלזו, אזי בודאי לא היה שום הרמת ראש לחכמות
החיצוניות והיו כל החכמות נדחים מפניה כמו שנדחה החשך מפני
האור. אך שעוונותיו גרמו שגם כמה וכמה מצדיקי הדור סגרו את
דלתי החכמה בפני פרחי הכהנה ואמרו שלא ילמדו עד שיהיו בעלי
מדרגה ורוח הקדש והנה עבור זה נשארנו ערמים מן החכמה.

(רבי יצחק בן צבי אשכנזי, טהרת הקדש, קמ"ז)

סח) שרפת נשמתו

אלו שלא לומדים זהר... מי שלא עסק בחכמת האמת ולא רצה ללמד אותה, בשעה שנשמתו רוצה לעלות בגן עדן דוחין אותה משם בבזיון - ואפלו אם יש בידו כל מעשים הטובים שבעולם, השרפים בעלי שש כנפים שורפים את נשמתו בכל יום ויום.

(זוהר שיר השירים, זוהר פקודי דף רמז:)

סט) ערב רב

אלו שלא לומדים זהר... וזהו עוון הערב רב שאמרו למשה עמד אתה עמנו ונשמעה בעץ הדעת טוב ורע, ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות בסתרי תורה, כסברת הטועים קצת בני תורה אשר בזמננו זה המוציאים שם רע על חכמת האמת חיי עולם ואומרים שכל מי שמתעסק בה ימות בקצרות שנים חס ושלום...

(מאור ושמש, פרשת אמר, עמוד ש"ע טור א')

ע) גורמים רע לעולם

אלו שלא לומדים זהר... וי לון דגרמי עניותא וחרבא וביזה וחרג ואבדן בעלמא.

(תקוני זוהר תקון ל')

עא) נעשה לנו שם

אלו שלא לומדים זהר... כל תורתם היא להיות שם וריחם נודף בכל הארץ ודומים במעשיהם לאנשי דור הפלגה הבונים מגדל וראשו בשמים, ועקר סבת מעשיהם היא מה שכתב אחר כך הכתוב ונעשה לנו שם. ובזהר על פסוק אלה תולדות השמים והארץ, שחמשה מינים יש בערב רב, ומן הג' מינים, מהם הוא הנקרא כת גבורים, דעליהו אתמר המה הגבורים אשר מעולם אנשי השם, ואינון מסטרא דאלין דאתמר בהון (בראשית יא) הבה נבנה לנו עיר ומגדל וגו' ונעשה לנו שם בכנין בתי כנסיות ובתי מדרשות ושויין בהון ספר תורה ועטרה על רישיה, ולא לשמה, אלא למעבד לון וכו'.

(זוהר בראשית דף כ"ה:, מהרח"ו)

עב) על מנת לקבל פָּרָס

אלו שלא לומדים זהר... ובפרט בזמננו זה בעוונותינו הרבים אשר התורה נעשית קרדם לחתך בזה אצל קצת בעלי תורה אשר עסקם בתורה על מנת לקבל פָּרָס והספקות יתרות, ... והנה על הכת הזאת אמרו בגמרא: כל העוסק בתורה שלא לשמה נח לו שנהפכה שליטו על פניו ולא יצא לאויר העולם.

(הקדמת מורינו הרב חיים ויטאל זי"ע על שער ההקדמות)

עג) מעכבים הגאולה

אלו שלא לומדים זהר... כמה גדול חיוב על תלמידי חכמים ללמד קבלה, וענשם כמה גדול אם אינם לומדים קבלה, וגורם אך גלותא, כי הם מעכבים הגאולה רחמנא ליצלן.

(תיקוני זוהר תיקון ל' בבאור כסא מלך).

עד) תורתו טעות ורמאות

אלו שלא לומדים זהר... מי שאינו עוסק בספר הזהר ותקונים וכתבי מֶרֶן הָאֲר"י שהם חיים ממש לנפש, בלולה במקרא ובמשנה ובתלמוד ופוסקים, ידע נאמנה שכל תורתו שעוסק הוא משפה ולחויץ, כדואג, ואין לו עסק בחיים והארה לנפש, והוא כלו טעות ורמאות, ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם, להיות רב וראש גדול הדור ולהשתרר על הבריות, ואין לו חיים ולא חלק בחיים...

(היכל הברכה פרשת עקב ד', י"ט)

עה) אינו חכם

אלו שלא לומדים זהר... הלומד כל התורה כלה לא נקרא חכם רק למדן, כי אם הלומד כדי להשפיע למדה הנקראת זא"ת וכו'.

(תולדות יעקב יוסף פרשת קדושים מהרב הקדוש רבי יעקב יוסף כ"ץ מפולנאה,

מתלמידי הבעל שם טוב, וכן כתוב בספרו פנת פסים פרשת קדושים)

(עו) מְרָה שְׁחוּרָה

אלו שלא לומדים זהר... סימן למְרָה שְׁחוּרָה: שְׁאִין לוֹ חֶשֶׁק לְלַמֵּד
בְּסֵפֶר הַזֶּהָר. (מִדְרָשׁ פְּנִיחָס, רַבִּי פְּנִיחָס מִקְאָרִיץ וְצ"ל, קוֹנְטְרַס י' אוֹת כ"ט)

(עז) אָסוּר לְלַמֵּד תִּינוּקוֹת

אלו שלא לומדים זהר... אָסוּר לָהֶם לְלַמֵּד תִּשְׁב"ר.
(רַבִּי פְּנִיחָס מִקְאָרִיץ, חֲכָם הַרְזִים)

(עח) יִתְגַּלְגַּל

אלו שלא לומדים זהר... צָרִיךְ שְׁיִתְגַּלְגַּל עַד שְׁיִטְרַח בְּאַרְבַּע בְּחִינוֹת
שֶׁל פְּרֻדָּס.
(בְּרַפְת אֱלִיהוּ תִשְׁכ"ו יְרוּשָׁלַיִם - לְהִרְבֵּה הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ סְלִימָאן אֱלִיהוּ מְנִי זי"ע)

(עט) תּוֹרַתְם לְשֵׁם גְּאוּה כְבוֹד וּמְמוֹן וְהוֹלֵךְ לְחִיצוֹנִים וּבְגֻלָּם יֵשׁ צְרוֹת
אלו שלא לומדים זהר... כָּל תּוֹרַתְם לְחִיצוֹנִים.
(זֶהָר)

אלו שלא לומדים זהר... כָּל לְמוּדָם גְּאוּוה כְבוֹד וּמְמוֹן.
(זֶהָר)

אלו שלא לומדים זהר... אֲשָׁמִים וְגוֹרְמִים לְאַסוֹנוֹת שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל.
(זֶהָר)

אלו שלא לומדים זהר... נִשְׁמָתָן מִשְׁדִּין רוּחִין וְלִילִין.
(זֶהָר)

אלו שלא לומדים זהר... לֹא רוּצִים אֶת הַגְּאוּלָּה.
(זֶהָר)

אלו שלא לומדים זהר... מְעַכְבִּים אֶת הַגְּאוּלָּה.
(זֶהָר)

(פ) אֵינָם עוֹשִׂים תְּשׁוּבָה וְאֵינָם מְאֱמִינִים בְּשִׁכְר וְעוֹנֵשׁ וְאֵין לָהֶם
בָּנִים טוֹבִים

אלו שלא לומדים זהר... לֹא יִהְיֶה לָהֶם שׁוֹם תְּרוּץ בְּעוֹלָם
הַבָּא.
(ע"ח)

אלו שלא לומדים זהר... לא מענינים לעשות תשובה. (ע"ח)

אלו שלא לומדים זהר... לא מאמינים בשכר ועונש.

(תורתו מגן לנו, ע"פ ח"ח זי"ע)

אלו שלא לומדים זהר... לא זוכים לילדים טובים.

(תורתו מגן לנו בשם רבי פנחס מקריין)

אלו שלא לומדים זהר... ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת אחר

ועכוב בנין בית מקדשנו ותפארתנו.

(הקדמת הרב חיים ויטאל לעץ חיים)

פא) נתגבר החשך

אלו שלא לומדים זהר... נתגבר בעוונותינו הרבים חשכות החכמות

החיצוניות הכסיל בחשך הולך ובמהרה בימינו "ויאמר אלקים

יהי אור" ויאר לנו.

(מורנו הרב צבי אלימלך מדינוב, מעין גנים, פרק א' אות ה')

פב) מתחייב בנפשו

אלו שלא לומדים זהר... מתחייב בנפשו.

(תולדות יעקב יוסף פרשת קדושים מהרב הקדוש רבי יעקב יוסף כ"ץ פולנאה,

מתלמידי הבעל שם טוב, וכן כתוב בספרו כתנת פסים פרשת קדושים)

אלו שלא לומדים זהר... לא רוכשים יראת שמים, ונשארים עם

חכמה חיצונית. (הרה"ק רבי יצחק איזיק מקומרנא, נוצר חסד)

פג) הבטחת משה רבנו לגאולה שלמה

משה רבנו ע"ה הבטיח!

וזה לשונו הקדוש: ברעיא מהימנא ספר במדבר פרשת נשא (דף קכ"ו

ע"א): והמשכילים יבינו, מסטרא דבינה, דאיהו אילנא דחיי,

בגינייהו אתמר, (דניאל יב) והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע בהאי

חבורא דילך דאיהו ספר הזהר, מן זוהרא דאימא עלאה תשובה. באלין לא צריך נסיון, ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. ויתקיים בהון, (דברים לב) ה' בָּדַד יִנְחֲנוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֹכַר.

פד) באלה לא צריך נסיון

תרגום: והמשכילים יבינו - מצד הבינה, שהוא עץ החיים, בגללם נאמר (דניאל יב) והמשכילים יזהרו כזהר הרקיע, בחבור זה שלך, שהוא ספר הזהר, מזהר האם העליונה תשובה. באלה לא צריך נסיון, ומשום שעתידים ישראל לטעם מעץ החיים, שהוא ספר הזהר הזה, יצאו בו מהגלות, ויתקיים בהם (דברים לב) ה' בָּדַד יִנְחֲנוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֹכַר.

פה) "בזכותך הגעתי"

משה רבינו עליו השלום הבטיח: ובגין דעתידין ישראל "למטעם" מאילנא דחיי, דאיהו ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. פרוש: משום שעתידים ישראל לטעם מאילן החיים שהוא ספר הזהר, על ידו יצאו מן הגלות ברחמים.

על פן בואו ונתמסר למען הגאולה, ונתקדש בתורה, וכל ישראל ילמדו זוהר הקדוש בכל יום, ואם אתה עושה כן, אשריך בעולם הזה, וטוב לך לעולם הבא, ובנדאי תכף נגאל, ויהי רצון שנזכה להיות מן הזוכים המאשרים, שהמשיח בכבודו ובעצמו יעיד עלינו - "בזכותך הגעתי". על כן, יהודים יקרים, תנו למוד לשם שמים, הקריבו מדקותיכם למען השכינה הקדושה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, לגרם לפדות נפשנו, ולמדו בכל יום זוהר הקדוש וכך גלף כלנו כאחד יחד לקבל את אור פני מלך המשיח במהרה בימינו אמן. ועל זאת היה תמיד לבי דני בראותי שספר הזוה"ק הוא מלא מכל דברי מוסר שכליים רעיונות נשגבים מלי דחסידותא וחקירות עמקות על דרך טהרת הקדש, מלבד מה שכל יסודי חכמת הקבלה

נובעים ממנו. ואחר כל אלה הוא כספר החתום מפני שהוא מחבר בלשון הארמית שהיתה אז שפה המדברת, ועתה היא נעלמת, ומה בצע בספר קדוש כזה אם אך אחד מעיר ושנים ממשפחה ילמדו בו בהכנה, האם באפן זה יתפשט למוד הזוה"ק בין ישראל קודם ביאת הגואל כנבואת אליהו הנביא.

לכן סמכנו לכל מאמר מהתקון מ"ג פרושי הקדושים אשר בארץ המה, ומחולק לקטעים כדי להקל על הקורא.

ונעתק על פי רוב המאמרים הראויים להציגם על דרך פשוט, ופרוש הפסוקים, וגם במקום שבאו הדברים סתומים מלהבין כפשוטן לא מנענו מלהציגם מכמה טעמים:

(א) שהלמוד בזוה"ק מועיל אף בלתי הבנת הענין, והרי ספר "תקוני זוהר" מחלק לימים ללמדו מר"ח אלול עד אחר עשי"ת אף שפמעט רבו ככלו לא רבים יחכמו לעמוד בסודו לדעת פרוש הדברים.

(ב) רבים תלמידי חכמים הפשטנים שאין להם יד ושם בלמוד ספר הזוהר, וחס ושלום כמו מקצה הוא בדעתם, ולא ידעו ולא יבינו דברי הכסא מלך על התיקוני זוהר, דטוב לו שלא נברא כלל ועקר ועדיף שלא יהיה תלמיד חכם, כי אם עם הארץ דאז אינו פוגם כל כך כמו התלמיד חכם, ולמענם התייגענו בחבור הקדוש הזה.

(ג) אמנם עוד לא אלמן ישראל משרידים בעם שיש להם קצת ידיעה בפנימיות הדברים ששרשם בחכמת האמת, וגם להם ולמענם בא חבור זה כי בודאי ימצאו בו תועלת וחדוש דברים נפלאים.

(ד) נראה שהנפש הישרה מתפעלת בראותה כי הדברים אינם כפשוטן ורב טוב צפון, ועל זה נאמר "מה גדלו מעשיך ה' מאד עמקו מחשבותיך".

(ה) כתוב בספרים הקדושים שראוי לכל אדם לזכות את הרבים, ואם יזכה שיועילו דבריו לאחד מני אלהי די לו אם לא בא לעולם אלא לדבר הזה (ועין שו"ת חת"ס).

בטחוני חזק בהשם יתברך שבזכות דוד המלך ע"ה וזכות רבי שמעון בר יוחאי ע"ה עם שאר החברייא קדישא יגן עלינו ובעדנו שנזכה לתשובה שלמה באהבה ובשמחה אמן סלה.

בצאתי מן הקדש אני תפלה להשם יתברך, שיהיו מעשה ידינו בזה רצוים ואהובים לפניו ויפעלו לעורר שפע רחמים ועת רצון, וכמ"ש הזוה"ק פ"ק פ"ק פ"ק (דף צ"ג ע"ב) על הפסוק ויהי נעם וגו' ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

ועל ידי למוד התקון הזה מספר זוהר התקונים על דברי התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי בתקוני זהר שמאיר לנו בחשכת הגלות להבין עמקי סודות התורה הקדושה, כי אך באורם יאיר לנו ותרום ותגביה קרנינו שבעתים, על ידי למודי עץ החיים, נזכה לראות בנחמת ציון וירושלים, במהרה בימינו אמן.

יהי רצון שחבורי זה יהיה לעלוי נשמתו של אדמו"ר זללה"ה ותהי מנוחתו כבוד במחיצתם של צדיקים, ויעלה בתפלה על בניו ונכדיו וניניו למען ישכילו כל אשר יעשו בתורה ובמצות ובמעשים טובים, בגשמיות וברוחניות, לארץ ימים ושנות חיים בבריאות איתנה ובנהורא מעליא אמן.

ואני אברך ולי נאה לברך את נות בתי רעיתי היקרה עקרת הבית, מנשים באהל תברך, אשר לרוב מסירתה והשגחתה בכל הבנים והנכדים אשר חנן ה' אותנו, זכינו והגענו עד הלום.

יהי רצון שנזכה יחדיו לראות שכל בנינו למודי ה' עוסקים בתורה ומזכים את הרבים, ללמד וללמד לשמור ולעשות, ולא תמוש התורה מפנינו ומפי זרענו ומפי זרע זרענו עד עולם. ונזכה לבריאות

אֵיתָנָה וּנְהוֹרָא מְעֻלְיָא לְאַרְךָ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְכָל טוֹב. וַיְהִי רְצוֹן
שְׂאֵזְכָּה לְסִיּוֹם בְּקָרוֹב אֶת כָּל סַפְרֵי הַזּוֹהַר הַמוֹכְנִים לְדַפּוֹס וּלְהוֹצִיאָם
לְאוֹר עוֹלָם לְזִכְרוֹת אֶת הַרְבֵּי, וְכֵן לְהוֹצִיא לְאוֹר אֶת כָּל חֲבוּרֵי אֲשֶׁר
חֲנַנִּי ה' לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה אֲמֵן.

הַמְּעַתִּיק וְהַמְּסַדֵּר

הַק' שְׁלוֹם יְהוּדָה גְּרָאס

אבדק"ק האלמין בית שמש

אור האמת - חלק א' גדולי ישראל מפל החוגים שעוררו על למוד הזוהר (לפי סדר הא-ב)

קדמונים - ראשונים - אחרונים - גדולי החסידות - גדולי ליטא - גדולי
הספרדים - גדולי דורנו - ספרים - קדמונים

1. משה רבינו

2. אליהו הנביא זכור לטוב

3. רבי שמעון בר יוחאי זצ"ל

ראשונים

4. רבינו אהרן הלוי (בעל ספר החנוך זצ"ל)

5. רבינו בחיי זצ"ל

6. רבי יהודה החסיד (בעל ספר חסידים זצ"ל)

7. רבי יוסף בן אברהם ג'יקטילה (בעל שערי אורה זצ"ל)

8. רבי משה בן נחמן (הרמב"ן זצ"ל)

9. רבי שלמה בן אברהם אדרת הרשב"א זצ"ל

אחרונים

10. רבי דוד בן שלמה אבן זמרא (הרדב"ז זצ"ל)

11. רבי אברהם בן מרדכי אזולאי (בעל אור החמה זצ"ל)

12. רבי אליהו די-ווידאש (בעל ראשית חכמה זצ"ל)

13. רבי אלעזר אזכרי (בעל החרדים זצ"ל)

14. גורי האריז"ל

15. רבי חיים ויטאל זצ"ל

16. רבי יהונתן אייבשיץ (בעל יערות דבש זצ"ל)

17. רבי יוסף קארו (בעל השולחן ערוך זצ"ל)
18. רבי יעקב קאפיל זצ"ל
19. רבי יעקב צמח זצ"ל
20. רבי יצחק דלטאש זצ"ל
21. רבי יצחק לוריא האריז"ל
22. רבי ישעיה בן אברהם הלוי הורוביץ (בעל השל"ה הקדוש זצ"ל)
23. רבי מאיר פאפריש זצ"ל
24. רבי משה קורדובירו (הרמ"ק זצ"ל)
25. רבי משה זכותא (הרמ"ז זצ"ל)
26. רבי משה חיים לוצאטו (הרמח"ל זצ"ל)
27. רבי משה בן יוסף טראני (המב"ט זצ"ל)
28. רבי נתן שפירא (בעל מגלה עמקות זצ"ל)
29. רבי שבתאי מראשקוב זצ"ל
30. הבית דין מאמסטרדם

גדולי החסידות

31. רבי אברהם ווינברג (בעל יסוד העבודה מסלונים זצ"ל)
32. רבי אברהם טכאריק זצ"ל
33. רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא (בעל אוהב ישראל זצ"ל)
34. רבי אברהם יעקב פרידמן מסאדיגורא זצ"ל
35. רבי אברהם שמחה הורביץ מבארניב זצ"ל
36. רבי אהרן מקרלין זצ"ל
37. רבי אורי מסטרעליסק זצ"ל
38. רבי אליעזר צבי מקאמרנא זצ"ל
39. רבי אלימלך מליזנסק (בעל נועם אלימלך זצ"ל)
40. רבי אשר מסטולין זצ"ל

41. רבי בנימין זאב מסלאנים זצ"ל ורבי יוסף מנעמירוב זצ"ל (בספר וכוזא רבה)
42. רבי ברוך ממזיבוז זצ"ל
43. רבי גרשון העניך ליינער מראדזין (בעל זהר הרקיע זצ"ל)
44. רבי הלל ליכטנשטיין מקאלאמאייע זצ"ל
45. רבי הלל מפאריטש זצ"ל
46. רבי זאב וואלף (בעל אור המאיר מזיטאמיר זצ"ל)
47. רבי חיים אלעזר שפירא ממונקאטש (בעל מנחת אלעזר זצ"ל)
48. רבי חיים האלברשטאם מצאנז (בעל דברי חיים זצ"ל)
49. רבי חיים הכהן זצ"ל
50. רבי חיים מטשערנאוויץ (באר מים חיים ז"ע)
51. רבי חיים צבי עהרנרייך (בעל קצה המטה זצ"ל)
52. רבי חנוך העניך מאלכסנדר זצ"ל
53. רבי חנוך העניך (בעל הלב שמח מאלעסק זצ"ל)
54. רבי יהודה אריה לייב אלתר (בעל השפת אמת מגור זצ"ל)
55. רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב זצ"ל
56. רבי יעקב יוסף מפולנאה (בעל תולדות יעקב יוסף זצ"ל)
57. רבי ישראל (בעל שם טוב זצ"ל)
58. רבי ישראל המגיד מקאזניץ (בעל עבודת ישראל זצ"ל)
59. רבי ישראל שפירא מבלאזוב זצ"ל
60. רבי יעקב יוסף מסקווירא זצ"ל
61. רבי יעקב קטינא (בעל רחמי האב זצ"ל)
62. רבי יצחק אייזיק יהודה יחיאל ספריץ מקומרנא זצ"ל
63. רבי יצחק אייזיק מהומיל זצ"ל
64. רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב
65. רבי יצחק בן רבי נתן מברסלב זצ"ל
66. רבי יצחק מסקווירא זצ"ל

67. רבי ירחמיאל ישראל יצחק דנציגר (בעל ישמח ישראל מאלכסנדר זצ"ל)
68. רבי ישראל מטשורטקוב זצ"ל
69. רבי ישראל פרידמן מרוזין זצ"ל
70. רבי ישראל דוב מוילעדניק זצ"ל (שארית ישראל)
71. רבי מאיר בן רבי אהרן שורץ זצ"ל מפידהייץ
72. רבי מנחם מענדל מרימאנאוו (בעל מנחם ציון זצ"ל)
73. רבי מרדכי מטשערנאביל זצ"ל
74. רבי מנחם נחום מטשרנוביל (בעל מאור עינים זצ"ל)
75. רבי מנחם מנדל מורגנשטרן מקוצק זצ"ל
76. רבי מנחם מנדל שניאורסן (בעל הצמח צדק מליובאוויטש זצ"ל)
77. רבי מנחם מנדל שניאורסן (אדמו"ר האחרון מליובאוויטש זצ"ל)
78. רבי מסאטאנאב זצ"ל
79. רבי משה חיים אפרים מסדילקוב (בעל דגל מחנה אפרים זצ"ל)
80. רבי משה גרינוואלד מחוסט (בעל ערוגת הבשם זצ"ל)
81. רבי משה טייטלבוים (מאיהעל בעל ישמח משה זצ"ל)
82. רבי משולם פייבוש מזבאריז (בעל יושר דברי אמת זצ"ל)
83. רבי נחמן מברסלב זצ"ל
84. רבי נחמן מטולטשין זצ"ל
85. רבי נתן מברסלב זצ"ל
86. רבי פנחס מקאריץ זצ"ל
87. רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב (בעל בני יששכר זצ"ל)
88. רבי צבי הירש איכנשטיין מזידיטשוב (בעל עטרת צבי
89. זצ"ל)
90. רבי צבי הירש האראוויץ מבאקשעוויץ זצ"ל
91. רבי צבי הירש מנדבורנה (בעל צמח ה' לצבי זצ"ל)
92. רבי צבי הירש שפירא (בעל דרכי תשובה ממונקאטש זצ"ל)

93. רבי צדוק הכהן מלובלין זצ"ל
 94. רבי קלונימוס קלמן (בעל המאור ושמש זצ"ל)
 95. רבי שבתי בן יעקב יצחק ליפשיץ (בעל סגלת ישראל זצ"ל)
 96. רבי שלמה ברוך מבודפסט זצ"ל
 97. רבי שלמה שלימל זצ"ל
 98. רבי שמואל העליר (גאב"ד צפת זצ"ל)
 99. רבי שמחה בונם מפשיסחא זצ"ל
 100. רבי שניאור זלמן מלאדי (אדמור הזקן בעל התניא זצ"ל)

גדולי ליטא

101. רבי אפרים זלמן מרגליות מבראד (בעל המטה אפרים זצ"ל)
 102. רבי אליהו מוילנא הגר"א זצ"ל
 103. רבי אלכסנדר זיסקינד מהוראדנא (בעל יסוד ושרש העבודה זצ"ל)
 104. רבי יוסף בן שלמה מפוויץ זצ"ל
 105. רבי יעקב מליסא (בעל חוות דעת זצ"ל)
 106. רבי יצחק אייזיק חבר (בעל פתחי שערים זצ"ל)
 107. רבי ישראל מאיר הכהן מראדין (בעל החפץ חיים זצ"ל)
 108. רבי פנחס אליהו הורוביץ מוויילנא (בעל "ספר הברית" זצ"ל)

גדולי ספרדים

109. רבי אברהם אזולאי (בעל חסד לאברהם זצ"ל)
 110. רבי אברהם איסטרולסה זצ"ל
 111. רבי אברהם כלפון זצ"ל
 112. רבי אליהו בן אמוזג זצ"ל
 113. רבי אליהו בן סולימן מאני (בעל כסא אליהו זצ"ל)
 114. רבי אליעזר בר יצחק פאפו (בעל פלא יועץ זצ"ל)
 115. רבי אליעזר בר שם טוב פאפו (בעל דמשק אליעזר זצ"ל)
 116. רבי חיים חורי זצ"ל

117. רבי חיים יוסף דוד אזולאי (החיד"א זצ"ל)
118. רבי חיים פלאג'י זצ"ל
119. רבי חיים בן עטר (בעל אור החיים הקדוש זצ"ל)
120. רבי יהודה אלקלעי זצ"ל
121. רבי יהודה פתייה (בעל בית לחם יהודה זצ"ל)
122. רבי יהודה חייט (בעל מנחת יהודה זצ"ל)
123. רבי יוסף אירגס (בעל שומר אמונים הקדמון זצ"ל)
124. רבי יוסף חיים (בעל בן איש חי זצ"ל)
125. רבי יעקב אנהורי זצ"ל
126. רבי יצחק בן צבי אשכנזי
127. רבי יצחק בר ישעיה עטיה זצ"ל
128. רבי משה בסולה זצ"ל
129. רבי שלום בן משה בוזגלו (בעל כסא מלך זצ"ל)
130. רבי שלום עגיב (בעל באר לחי זצ"ל)
131. רבי שלמה אלישיב (בעל הלשם זצ"ל)
132. רבי שמעון לביא (בעל כתם פז ובעל המחבר השיר בר יוחאי זצ"ל)

גדולי דורינו

133. רבי אברהם בן יעקב הכהן (בעל סגלות ותפלות זצ"ל)
134. רבי אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל
135. רבי אברהם י. מונסה שליט"א
136. רבי אברהם יצחק אולמן (חבר הבר"ץ שליט"א)
137. רבי אהרן ראטה (בעל שומר אמונים זצ"ל)
138. הרב אליהו הלוי ינאי
139. רבי בנימין ראבינאוויטש (חבר הבר"ץ זצ"ל)
140. רבי בניהו יששכר שמואלי (ראש ישיבת המקובלים היכלא דרשב"י ירושלים שליט"א)

141. רבי ברוך צבי מושקוביץ זצ"ל
142. רבי גבריאל צינער (בעל נטעי גבריאל שליט"א)
143. רבי דניאל פריש (בעל מתוק מדבש זצ"ל)
144. הגאונים הצדיקים חברי בית דין צדק העדה החרדית תשס"ב
145. הגאונים הצדיקים חברי בית דין צדק העדה החרדית תשס"ד
146. רבי חיים שמואל בהגאון הצדיק רבי אליהו לאפיאן זצ"ל
147. רבי יהודה אשלג (בעל הסולם זצ"ל)
148. רבי יהודה שנפלד שליט"א
149. רבי יואל טייטלבוים מסאטמאר זצ"ל
150. רבי יוסף חיים זוננפלד הראב"ד זצ"ל
151. רבי יוסף ישר זצ"ל
152. רבי יוסף ליברמן (ראש מתיבתא כולל שומרי החומות שליט"א)
153. רבי יחזקאל שרגא משינאוו (בעל דברי יחזקאל זצ"ל)
154. רבי יחזקאל שרגא ליפשיץ האלברשטאם מסטראפקוב זצ"ל
155. רבי יצחק טוביה ווייס גאב"ד ירושלים שליט"א
156. רבי יצחק יעקב ווייס (הגאב"ד פוסק הדור בעל מנחת יצחק זצ"ל)
157. רבי יצחק כדורי זצ"ל
158. רבי יחיאל פישל אייזנבאך זצ"ל
159. רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א
160. רבי יעקב ישראל לוגאסי שליט"א
161. רבי יעקב משה הלל (ראש מתיבתא אהבת שלום שליט"א)
162. רבי יקותיאל יהודה האלברשטאם (מצאנז-קלויזנבורג זצ"ל)
163. רבי ישעיה אשר זעליג מרגליות זצ"ל
164. רבני ירושלים שנת תרפ"א
165. רבי ישראל משה דושינסקיא זצ"ל
166. רבי ישראל יעקב פישר זצ"ל

167. הרב כלפון משה הכהן טונים
168. רבי משה אריה פריינד (הגאב"ד ירושלים זצ"ל)
169. רבי מאיר בראנדסדארפער (חבר הבד"ץ זצ"ל)
170. הרב מרדכי סגרון
171. רבי מרדכי שמואל אשכנזי (ראב"ד כפר חב"ד)
172. רבי משה הלברשטאם (חבר הבד"ץ זצ"ל)
173. רבי משה שטרנבוך (ראב"ד ירושלים שליט"א)
174. רבי משולם פייש סג"ל לאווי (האדמו"ר מטאהש שליט"א)
175. רבי עובדיה יוסף (בעל שו"ת יבי"א ושו"ת יחו"ד שליט"א)
176. רבי ראובן אלבו שליט"א
177. רבי רפאל בלום מקאשוי (בעל שו"ת ברכות שמים זצ"ל)
178. רבי שלום יהודה גראס (בעל שמירת המצות והכשרות, גאב"ד ואדמו"ר האלמין שליט"א)
179. רבי שלום מאסקאוויטש (בעל דעת שלום משאץ זצ"ל)
180. רבי שמואל הורוביץ (בעל ימי שמואל זצ"ל)
181. רבי שמואל הלוי וואזנער (פוסק הדור בעל שבט הלוי שליט"א)

ספרים

182. ספר אברהם במחזה
183. ספר אור יצחק
184. ספר אור ישרים מירא דכיא
185. ספר אור יקר
186. ספר אור לישרים
187. ספר אורה ושמחה
188. ספר ארץ נושנת
189. ספר באר לחי רואי
190. ספר בית אשר

191. ספר בנין יוסף
192. ספר בנין שלמה
193. ספר ברית מנוחה
194. ספר דבר יום ביומו
195. ספר דברי יהודה
196. ספר דברי יעקב
197. ספר דורש טוב
198. ספר דרך אר"ץ (מנהגי יהודי ארם צובה)
199. ספר דרכי ציון
200. ספר הדרת מלך
201. ספר הנהגות ישרות (מתלמיד הבעל שם טוב זצ"ל)
202. ספר הקנה
203. ספר הקנה הגדול
204. ספר הפליאה
205. ספר התקונים דפוס ליוורנו
206. ספר ויקהל משה
207. ספר זהר דפוס מנטובה
208. ספר זכירה לחיים
209. ספר חגי ומועדי ישראל
210. ספר חות יאיר
211. ספר חיים שאל
212. ספר טהרת הקדש הקדמון
213. ספר טעמי המנהגים
214. ספר יוחסין השלם
215. ספר יסוד יוסף
216. ספרי יראים

217. ספר ירים משה משפט הבה"ת
218. שו"ת ישכיל עבדי
219. ספר כגן הירק
220. ספר לקוטים יקרים
221. ספר מאירות עינים
222. ספר מאיר לעולם
223. ספר מבוא לחכמת הקבלה
224. ספר מבשר צדק
225. ספר מסילות חכמה
226. ספר מעבר יבק
227. ספר מעין גנים
228. ספר מעשי אמת (לתלמיד החוזה מלובלין זצ"ל)
229. ספר מצרף לחכמה
230. ספר מקדש מלך
231. ספר סדר היום
232. ספר נופת צופים
233. ספר סוד השם ליראיו
234. ספר סדור פסח כהלכתו
235. ספר סמא דחיי
236. ספר עמוד העבודה
237. ספר עמק המלך
238. קונטרס עץ החיים
239. ספר עשר קדשות
240. ספר פי חכם
241. שאלות ותשובות פרחי כהנה
242. ספר פרי קדש הלולים

243. ספר קהלת יעקב (לבעל מלא הרועים זצ"ל)

244. ספר קהלות יעקב

245. ספר קול בוכים

246. ספר שאלות ותשובות דביר

247. ספר שלום ירושלים

248. ספר שלחן ערוך הרב (הלכות תלמוד תורה)

249. ספר תיקון ליל הושענא רבה

250. ספר תקוני זהר דפוס בילוגראדו

